

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 06392

IN DI OYGN FUN A SHVARTSER KAVE

Yisrael Berkovitsh

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

ישראָל בערְקָאָוּוִיטֵשׁ

איַן דֵי אוִינֶן פָּוּן אֲ שֻׂוֹאַרְצָעָרְ קָאוֹזָעָ

ישראל בערך אָוֹוִיטַשׁ

1975

אין די אויגן
פון אַ שְׂוּוֹאַרְצֶעָרַ קָאוּוּעַ

ליידער

סָאַרְלָאָג — «קָרִיטָעָרִיאָן»
בּוּקָאָרָעָשֶׂט 1974

הילע געצייכנט פון דומיטרו באדערקן

אַלְמָנָה
בְּגִינְזֶרְבָּן

אַלְמָנָה
בְּגִינְזֶרְבָּן

אַלְמָנָה

מיין אלטע ליים

פרימאָרגן

פרימאָרגן-שטייל.

פֿוֹן ווַיְיטֶנָס הַעֲרֵט זִיךְ בְּלוֹיזְ אַהֲונְטִ-גַּנְבִּילְ.
די זָנו קְוֻמְט אָוִיפְדְּזָקְן דָּעַם וְאַלְדְּ פֿוֹן נַעֲפְלִיטִיל
אוֹן בְּאַרְאָט זִיךְ מִיטְ אִים, פְּרַעְגְּנְדִּיק זִיךְ בְּלַעֲטָר,
צִי זָאַל זִיךְ הַיְינְט אַרוּסְקָוּמָעָן,
צִי אָפְשָׁר לְאַזְן בְּיִתְן זִיךְ דָּאַס וְוַעֲטָר.
דָּעַר וְוַאלְדְּ, עָר לְאַזְט זִיךְ שְׂטִיעַן אַוְיףְ הִימְלָס כְּמַאוּנְ-שְׂוּעָלְן
אוֹן טְרָאָכְט בְּיִיךְ: זָאַל זִיךְ טָוּן וְאַס זִיךְ וְוַעֲטָר וְוַעֲלָן.
ליַב הַאָט עָר די זָנו מִיטְ אִירְעַן הַיְיסְעַ שְׁטָרָאַלְן,
עָר וְוַיְיסְטַ, אָז זִיךְ הַעֲלָפְט גְּרִינְעָן,
זִיךְ הַעֲלָפְט אַבְעָר אַוְיךְ וְוַיְאָנָעָן
אוֹן וְוַעֲטָר נְסָט דִּי צִיְתַ אָנוֹ בְּלַעֲטָר פְּאַלְן...
איַתְ, וְאָסְ-זְשָׁעַן הַאָט עָר זִיךְ צַוְּ רָאָטוֹן?
איַן תָּוֹדְ, לִיבְנָרְשָׁטְ האָט דָּעַר וְאַלְדְּ דָּעַם שָׁאָטָן.
סְ-אָוָעָגְ דִּי זָנו, אִים נִישְׁט גְּעוֹווָאָלְט דְּעַרְקוֹטְשָׁעָן.
נָאָר סְ-הַאָט דָּעַר וְאַלְדְּ-גְּזָלוֹן — די זָנו — בְּאַלְדְּ אַנְגְּעָהְזִיבְן קוּוִיטְשָׁעָן.
אִיְעָדוֹ טָאגְ אַשְׁטִיקְ פֿוֹן לְעָבְן זְיִינְעָם, נְעַמְטַ עָר
אוֹן שְׁרִיְיט אִים אִין דִּי אוּינְעָרְנוֹ נָאָךְ, דָּעַר אַוְמְפָאָרְשָׁעְמָטָר.
סְ-פְּאָלְן זְיִינְעָ קִינְדָּעָר, בְּרִידָרְ, שְׁוּעָסְטָעָר, זִיְידָעָס...
אוֹן סְ-בְּלִיבְט דָּעַר וְוַאלְדְּ מִיטְ אַלְץ וְוַיְינְיקָעָר עֲדוֹת...
אַזְ�וִי אַגְּנָנְצָן טָאגְ, אִין אַגְּנָנְסָטְ אָנוֹ אִין צְרוֹת
צִיְעָרְטוֹ אַוְיףְ דָּעַר וְוַאלְדְּ
פָּאָר טְזִוְּנְטְּעָרְלִי סְבָרוֹתְ:
בְּאַלְדְּ מְעַטְ מְעַן אִים דִּי לְעָנְגָן,
בְּאַלְדְּ מְעַטְ מְעַן אִים דִּי בְּרִיְיט — פְּאַרְשְׁטִיט עָרְ:
דָּעַר חַשְׁבָּוֹן וְוַעֲרָט גַּעֲמָאָכְט פָּאָר הַלְּאָ, פָּאָר בְּרַעְטָוְרְ.
נָאָר פֿוֹן זִיךְ יַאֲמָטְ אָנוֹ זִיךְ זִיךְ טְרָאָכְט
אוֹיְפְגְּנְטְּאָרְעָטְ האָט אִים דָּעַר פָּאָרְנָאָכְט.
דָּעַרְהָעָרט עָר האָט דִּי בְּיוֹנְהַשְׁמָשׁוֹתְזִיקְ שְׁטִילְ.
פֿוֹן וְוַיְיטֶן הַעֲרֵט זִיךְ וְוַיְדָעָר, בְּלוֹיזְ אַהֲונְטִ-גַּנְבִּילְ.
דָּעַר וְוַאלְדְּ, עָר בִּיתְ זִיךְ פָּאָרְבָּ.
פֿוֹן הַעֲלָן גְּרִיגְ, אַוְיףְ גְּרוּינְלָעְן-בְּלוֹן, אָנוֹ אַשְׁיָּקְ.
פֿוֹן צְוִישָׁן רְחַיְומָס, שְׁטָמָקְט אַרוּסְ לְבָנָה אַשְׁטִיקְל דָּאַשְׁיָּקְ.

די שטערן אויפֿן הימל הייבּן אָז זיך אַיבְּערוֹין קעַן
און אלץ ווערט אִין דער נאכְטַ פָּאוֹרְזִינְקָן.
פִּינְקְטְּלֶעֶךְ ווַיְסֵט דָּעָר וְאֶלְדָּז אָזִיך נִישְׁטַ פָּאוֹרְזָס,
נַאֲרַ פָּאָרָט — בָּאנְאָכְטַ, פִּילְטַ עַר זיך מַעַר בָּאלְעָבָּאָס.

*

און דער וְאֶלְדָּז הַיְתָעָר דָּעָר אַלְטָעָר,
הַעֲרָט זיך צִזְזִז
מִיט זִיְן חַכְמָה מִיט זִיְן קַאַלְטָעָר
און ער טוֹט דָּעָרְבִּי אַ שְׂמִיכְלָן:
— וְאֶלְדָּז, וְאֶלְדָּז, לְאַגְּנָעַ צְוּיִיגַן — קוֹרְצָעָר שְׁכָלִין
נַאֲרַ אָוִים מַוְדָּא פָּאוֹרְן טוֹוִיטַן,
וַיְלִסְטוּ זָוָן מִיט שָׁאָטָן גַּאֲרַ פָּאוֹרְבִּיְיטַן?
הַעֲרִיזָשָׁעַ וּאַס מַעַן זַגְגַּת בֵּי לִיְּטַן:
וְעוֹר אִין לְעַבְּן דִּינְטַ זִיְן צִיְיטַן,
לְעַבְּטַ אִין אַלְעַ צִיְיטַן.

א קינד אין פעלך

גייט ארום א פאסטעכל אין פעלן.
זייןע אין די גאנצע ווועלט...
שפאנט ארום א באָרווענסער,
שפיגלט זיך אין טוי ער,
טראנגט א קומשטע א שפיציקע
אויפֿן רעכטן אויטהָ.

אין אין האנט א שטעהַן
אויף דער פלייכּע א טרייסטע
אין צוֹווַיְתָּר האנט א פִּירְפּּל
די שטעהַן צוֹ טרייסטען.

גייט ער נאָך די שטעהַן
די שטעהַן נאָך אַים,
פליט פֿאָרוּס אַוְינְטָל
אוֹן סַעְרָהָן זַיִּה קָוָם!

הייבט דאס ווינטָל אָן צוֹ זִינְגָּעָן
אָן די גְּרָאָזְן זַיִּה צוֹ זִינְגָּן
שטעהַן זַיִּה אֶפְּפָן ווְנָגָדָר פֿאָטוּנָן
אוֹן פִּירְפּּט נאָך דַּעַם נִיגּוּן.

בּוּיגּוּ לְעַמְּעַלְעַן די פִּיסְלַעַן
אוֹן זַעֲצָן זַיִּה אוֹיףּ דְּרִיעָרָד,
הָעָרָן אוֹיףּ צוֹ צִיפּּוֹן גְּרָעָזְעַן
אוֹן שְׂטִילְעָרָהָיִיט מַעַן הָעָרָט...

גייט ארום א קינד אוו פעלען,
מייט צוויי אויגן זוכנדיקען,
דעָרְגַּנְעַנְטַעַרְתֶּן זיך צום פאַסְטַעַן
מייט קליענע טרייט ווי קריינדייקען.

הערט דאס קינד דאס זינגען,
בליבט מס שטיין אביסל וווײַטער.
זעט דאס קינד דער פאַסְטַעַן
אוו רופט מס צו זיך ננטער.

— קומ אהערצון, יינגעלאַט
וועמען זוכסטע? זאג מיר!
צי האַסְטַעַן עפָּס פֿאָרְלְוִיזָן
וועס בלְאַקְעַטְסַט אָסְטַעַן מיר?

ציטערן בײַם קינד די לייפְַלְעַן
אוו דאס פֿאָסְטַעַן הֵיבְַט אָן בלְיִיכְּן
קוֹקֶט דעם פֿאַסְטַעַן אִין זִי אוּיגַן
סְאִינְזִין קוֹק אַ פרָאָגְטְּצִיכְּן...

— זאג מיר, פֿאַסְטַעַן, ווּ ווּוּנְסַטְעַן
הֵיבְַט דאס קינד אָן פרָעָגַן.
וְוְיאָזִי לְעַבְסַטְעַן אוּוּ וְוְעַסְטַעַן
אוּוּ וּוּ גִּיסְטַעַן זיך לייגַן?

— מס דערקענט זיך בִּיסְטַעַן אַ קִינְד נָאָך
אוּוּ האַסְטַעַן וְוְיִנְיִיךְ שְׁכַלְעַן
מנְטַפְּרָט אִים דער פֿאַסְטַעַן
אוּוּ טוֹט דֻּרְבִּי אַ שְׁמִיכְּלַן.

מיט טסן, קינד מײַנס,
געט איז זיך נישט איבער
כ'האָב אֶזְזִיפֿיל, קיין עויזהָרָעָן,
אָז ס'בלַיְיבַּט נָאָז אַיבָּעָר.

די זונ איז מיר א זיגגרָר,
די ערְד איז מײַן געלַיגָעָר,
וּבָאלְד איז וועָר אַנדְרִימָלְט,
דעַקְטַּמֵּיך צו דער הימָל.

די שאָפָן-וואָל היהט מִיך פֹּוֹן קָעַלְט,
מיינע איז די גאנַצָּע וּוּלְטָן...
בלַיְיבַּט דָּאָס קִינְד פָּאָרטְרָאָכָט...
פָּרָעָגֶט דָּעָר פָּאָסְטָעָך וּאָס עַס טְרָאָכָט.

שיסט דָּאָס קִינְד אוּס א גַּטוּווִין.
פָּאָרְשִׁיטִיט דָּעָר פָּאָסְטָעָך נִישְׁט דָּעָם מִין.
פָּרָעָגֶט דָּעָר פָּאָסְטָעָך:
— נָו וּאָס אַיז דִּיר ?
פָּאָרוֹאָס וּוַיְנְסָטוֹן זָאָג גַּעַשְׂוִינְדִּי

— אַיז ווּל בְּלִיבָּן דָּא מִיט דִּיר,
אַיז ווּל זַיִן דִּין קִינְד.
נעַמְתַּד דָּעָר פָּאָסְטָעָך אוּסִיך די העַנט אַיִּם.
אַין די אַוְיגָן זַיְנָע דַּוכְטָעָר:

— בִּיסְט אַנְבָּיאָה, צִי א דִיכְטָעָר?
עַס צִיט דִּין הָאָרֶץ צו פָּאָסְטָעָך-לִידָעָר?
וּוַיְלַסְט אֲוֹנוֹעַק פֹּוֹן שְׂטָאָט-גַּעֲרִידָעָר?
נִיטָּע, קִינְד, מַזְעַט בְּלִיבָּן נִיכְטָעָר.
גַּי אַיְוֹ שְׂטָאָט אָנוֹ וּוּעָר אַיְר דִיכְטָעָר.
עַס גַּארְט דָּעָר מַנְטָשׁ פֹּוֹן שְׂסָאָט-גַּעֲרִידָעָר
נָאָז דָּעָר שְׂטִיל פֹּוֹן שְׂטִילִיקִיטִילִיזָאָר.

פֿאַלְגָּט דָּס קִינְד אָוֹן גִּיט אָוּנָק
אוֹן ס'הָאָט חֲרַתָּה אָוֹן האַלְבָּנוֹ וּמְעָג...

קָוָקָט זָאָן אוֹס אָוֹן זָעַט
וּי סִיגִּיט אַפְּאַסְטָעָכָל אָרוֹם אָוֹן פָּעָלָד
אוֹן זֵינָע אִיז דִּי גָּאנְצָע וּמְלָטָן!

אומרו

ס'אייז דאס לעבען קאָרג געוווען מיט מיר פון קינדוויז אַן
און ט'האָט די פרײַד מיך אויסגעשלאָסן פון אַיר קָאָן.
אלס קינד, כ'האָב אויף דער וועלט געקוּט מיט אלטע ברילָן
און געפֿרוֹוֹת מיין אָסְמָרָה בי דער אלטקייט שטילָן.
נָאָר קִינְמָאָל ס'האָט מיין האָרֶץ נִישְׁתָּאָוִיגְּהָעָרֶת צוֹ גְּלִיבָן
אוֹז ערְגָּמָץ אַיז פָּאָר יַעֲדֵן דָּא אַטְרָפָן גְּלִיק אַיְן לעבען
אַהֲרָפָט פָּוּן לעבען אָפְּגָּעָלָעָבָט אַלְיָוָן אַיְן סְפָּקָות גְּרוּוּתָה
און מִיר גַּעֲנוּמָעָן פָּאָר אַ פרְּרִיד דָּעַם טְרוּוּתָה.
דָּאָס הַעֲכַטָּע גְּלִיק וָאָס כ'האָב דָּעְרוֹוֹאָרֶת בֵּין נָאָר
געוווען אַיז, קְרִיאַלְעָן אויף מיין שלִיכְפָּה זִיבְּעָרְהָאָר.
די לִיבְשָׁאָפָט כ'האָב גַּעֲשָׁמָנָקָט דָּעַר בְּלָוָן אַוְן דָּעַם באָגִינְצָן
און זַעַלְעָן וּוּטוֹ, כ'האָב מִיר אַ גְּלָעֵט, אַ קּוֹשָׁ, פָּאָרְגִּינְעָן,
נָאָר ט'האָט די קְלוֹנוֹגָה האָרֶץ גַּעֲלָאָזָט מִיךְ וְאַרְטָן גָּאנְגָּה
בֵּין וּוּן אַ גְּלִיק אַ נִיְּעָס עַס האָט באָחָזִין זִיךְ אַיְן גָּאנְגָּה,
כְּמַעַט שָׂוֹן אַיְן מיין צוֹוִיטָעָרָרָה, דָּעַר האָלְבִּירְיִיפָּטָה,
גַּעֲקוּמָעָן אַיז דָּאָס גְּלִיק פָּוּן לִיבְעֵן אַוְן פָּוּן אַיְפָּעָרָה...
אָקְעָגְּגִינְדָּק דָּעַם גְּלִיק אַיְן גַּאֲלָדָעָנָם קָאִיאָר,
דָּעַרְזָעָן כ'האָב אויף מיין שלִיכְפָּה, די זִיבְּעָרְהָאָר...
אַיז זָאָל דָּאָרָט אוֹסְפּוֹרִיעָן — צוֹוִי גְּלִיקָן מִיטְאָמָאָל.

כָּאַטָּש קִינְמָאָל ס'האָט מיין האָרֶץ נִישְׁתָּאָוִיגְּהָעָרֶת צוֹ גְּלִיבָן,
אוֹז ערְגָּמָץ אַיז פָּאָר יַעֲדֵן דָּא אַטְרָפָן גְּלִיק אַיְן לעבען,
קוֹז אַיז אויף דָּעַר וּוּלְטָ אַיְצָט, מִיט מִינְעָן אלטע ברילָן
און קָאָן נִישְׁתָּאָוִיגְּהָעָרֶת צוֹ גְּלִיבָן,
דָּעַם אָסְמָרָה וָאָס מִיךְ יַאֲגָּט צוֹ בָּאָרֶג אַוְן טָאָל,
אַיז זָאָל דָּאָרָט אוֹסְפּוֹרִיעָן — צוֹוִי גְּלִיקָן מִיטְאָמָאָל.

אויגן ווארטן אויף א ניגון

אמאל, אמאל,
נישט אויף בארג
און נישט איז טאל,
און א שטעהל אויף א וויסט שטיין,
אייז דאס מעשהלע געוען.

עס האט זיך איז שטעהל געועגעבעט
דאס לעבן, געהינטעלען, ווי ס'וועבעט זיך דאס לעבן.
עס האבן איז שטעהל געלעבעט,
ווי ס'ילעבעט אויף דער וועלט זיך פון איביקע יאראן:
רומענער אוון יידן, ציגיינער, דערנעבן,
פון גאר אלטש ציטון אהרטזו פאראפאנן.
רומענער נס האבן פון שטיעניינער ערץ
באקומטען מיט שוועיס דאס ברויט וואס דערנערט.
עס האבן די יידן איז שטעהל פון שטיין,
געארבעט מלאכאות, גמסחרת, געוזוכט אויך פארשטיין
פון באשאפונג דעם סוד, וואס איזזינס וועלט,
וואס איזזינס גאט?
און וווען פון די וועלדער, וואס האבן געוזאכט ארום שטעהל,
פלעגט דזונעניגון שפנט פארויגן
דענס רומענער, א טויט-מידן פון פאפאשויעס-פראשען,¹
פלעגן יידן חקרנטע, האבן א ויכוח מיט רשיין.
און ציגיינער פלעגן איז דעם וויסט שטעהלע אויפן שטיין,
אומגיאן ווי אן עדות, א באזויין,
צו באזויין שווארץ אויף וויסט,
איז איז דער וועלט, נאכן באשאף,
אַריינגענְכָּאָפְּט זיך האט א גרויסער גריין.
ס'האט יונער גריין, די וויסט וועלט, איז אלע עקן
אנגעפּולְט מיט שווארצע פְּלָעָקָן.
און וויל ציגיינער וווען אויך ווי א מין פְּלָעָק באטראכט, אומגען,

¹ פראשען — אונטערשרארן מיט ערעדיעס קווקזרודזע-שטענגל אין אויסטהקן דאס ווילדגראן.

זי אויף זיך גענומען טוּן איזוינט, די וועלט זאל כאטש אביסל
שענער ווערטן.

זי, די שווארצט, אונגעוויבן גאר די וועלט אויסויליסן...
שטיבעלען מיט קאלטען, דאס געשיר מיט ציין
און אויף אלע גאסן, שווארצט קולגן, פיערדרויט, ביז וויס צעגעלען.
אלץ כדי דאס לאבן מאכן שענער, ליבער,
אנגעהוויבן זי פאורךין בלומען אין די שטיבער,
און דעם שווארצן אומגענטשאטן צו פארטריבן, בין השמשות און
באגינען.

אויסגעכישויפט זי דעם גילגול פון דער ערשותער וועלטיניגינה.

אפשר זי אלין א גילגול פון א וויסן ניגון,
טראנן זי מיט זיך א חלום וואס זי וויגן,
אויף די סטראונעס פונעם ווינט אין זיינער ואנדערווארגל
און פילן או מיט אים דעם טראפן טוּן
וlaps פאלט אויפן שטערן פון א קינד
זי אין אוּן ערדיינעם לאָג.

ס' אין וויסט שוין די צייט
וועלט דאס איז געשען
אי שטטעל פון שטיין.
כאטש וויסט דער אמאָל,
גלאַיך ערשות נוכטן געשען.
בי א שטיינערן שטיבל, אין שטטעל פון שטיין
אייז א ציגינער געקומען צו גיין.
פארנאכט, ווּן די זוּ מיט לבנה זיך בײַט.
געבליבן איז שטיין ער אויף שועל בי דער זיינט.
דאָס היטל אין האנט ער געדרייט ווי א ריידן
גמדעת מיט די אויגן צום בלאנדרויסן מידז.
דאָס בלאנדרויסן מידז פון שטיינערונעם שטיבל,
שטום ער געבעטן נישט האבו פאריבל.
אין אויגן זיינע שווארצען, באהאלטן ער האט
דעַם חלום דעם וויסן
די פאָרב פון די בלומען וואָס נישט זיך פאָרגינען
פֿאָר אִיר אַפְּצָוּרִיכֶן.
די לידער פון לייבע פֿאָר אִיר די מתנות,

געהאלטן אין ציטער פון זייןע ליפן טטרונגסם.
 דער ווינט אויף זיין קאָפּ צעפאָכּ האָט דעם טרוים
 פֿאָרָן בְּלַאֲנְדִּוּיִיסְן מִידָּל, וְוֵי צוֹוִיט אוֹפּ אַ בוּוּם
 אָוּ סְהָאָבּוּ דָעַם מִידָּלָס פָּאָרְכִּישׁוּפְּטָעָ אָוּגָּן
 גַּעֲזָעָן אוֹרֶף דָעַר וּוֹהָר, דָעַם חַלוּם דָעַם וּוּיסְטָן
 גַּעֲקָוּט אוֹרֶף צִיגְּיִינְטָרָשָׁם פָּעַךְ-שָׂוֹאָרָצָעָן לְאָקָן
 וְוָאָס הַאָבָּן גַּעֲלָאָקָט זִי אָוּ גַּרְנִישָׁט גַּעֲשָׁרָקָן
 פָּוּן שְׂחָאָרָצָעָן אָוּגָּן שְׂתְּרָאָלָט אַ וּוּיסְטָן שִׁיןָן,
 וְוָאָס הַיִּסְטָן דַּי מִידָּל-לִיפָּן זָאגָן; קָוָם אָרִין!
 הַעֲרָן זִיךְ אִין שְׂטִיבָל טְרִיבָּת אִין גָּאנְגָּן,
 וּוּנְרָט דָאָס שְׂטִיבָל פּוֹל גַּעֲזָאָנָגָן.
 טָاطָעַמְּמָאמָט הַעֲרָן דָאָס גַּעֲזָאָנָגָן מִיטָּחִידָוָשׁ:
 מַאֲדָנָעָ קְלִינְגָּט עַס, נִישְׁטָן וּוּ דְוּנָעָן,
 נִישְׁטָן וּוּ יִדְישָׁן.
 צִיטָעָרָן דַּי לִיפָּן-סְטְרוֹנוּסָם פָּוּן צִיגְּיִינְטָרָ
 וּוּ זִיךְ וּוּאָלָטָן וּוּלְעָן זָאגָן:
 סְאַיְיךְ דָעַר נִיגָּן אָוּנְדָעָרָאָלָעָמָעָן-דִּינְנָעָר, זִינְנָעָר,
 פָּוּן אַיְבָּיקְיָיטָן אַלְעָ נָאָךְ, קְלָאָפָּט אָן אַיְן יְעָדָר טִיר עָהָר.
 אַיְצָטָעָר, אַיְזָעָר נִיגָּן מִינְנָעָר נָאָר אָוּן אִירָעָר,
 הַעֲרָט, וּוּפְלָסְאַיְיךְ בָּאַשְׁעָרָט.
 שָׁאָפָּט דָעַר נִיגָּן בְּלוֹזִיךְ אַרגְּעָ גְּלִיךְ,
 וּוּנְרָט פָּאָרְשָׁוּוֹנְדָן עָר אָוּן קוּמָט נִישְׁטָן מַעַר צּוּרִיקָן.
 אָיְן זִין וּוּאָנְדָעָרָן זָוְכָט עָר זִיךְ אַ נִיְיעָם חִיקָוָן,
 אָיְן פָּאָרְלִיבָּטָעָ פָּאָרְלִיבָּטָעָ בְּלִיכְוָן.
 פָּאָרָ שְׁרָעָק, וּוּנְרָט טָاطָעַמְּמָאמָטָם פְּנִים וּוּיסְטָן.
 יְוָנָגָעָ, בְּרַעַנְנָדִיקָעָ אָוּגָּן, קְוָן פְּלַאֲמָנָדִיקָעָ זִיךְ אִיבָּעָר,
 פְּוּנְקָעָן צִינְזָעָן אָוּן לְעָשָׁן זִיךְ אָוּסָ אַיְנְצִיקְוּוֹיָן,
 עַפְנָס וּוּלְגָעָרָט זִיךְ אִין פִּיבָּעָר ...
 בְּנְסָעָרָט אָוּסָ אוֹרֶף וּוּלְעָטָן זִיךְ, אַיְצָטָעָר, כָּאַטָּשָׁ אִין גְּרִיזָן?

 סְהָאָט דָאָס פִּינְקָעָן-שְׁפִילָאָרָגָעָן,
 אַרגְּעָ זִיךְ גַּעֲצָוָגָעָן
 אָוּן מִיטָּטָעָטָן פּוֹנָק
 דָעַר צִיגְּיִינְטָרָן אָוּן דָעַר נִיגָּן
 זְמָנָעָן זִיךְ צְפָלְזָוָגָן.
 וּוּיְיל אַזְוִי אַיְזָעָר שְׁוִין דָעַר נִיגָּן
 וְוָאָס באַצְוּבָעָרָט האָט דָאָס קִינְדָן.

שאפט ער נאך א דגט גלייג,
טוט ער חכפ א פארשווינדט
א סימן איז דאס, שווארץ אויף וויס,
ווי שוער עס בעסערט זיך אויף וועלט א גרייז.

ס'אייז וויט שוין די צייט
וולטן דאס איז געשטן.
ニישט אויף בערג און ניישט איז טאג,
אייז דעם שטעהט אויף דעם וויסן שטיען.
קאטש וויט דער אמאל,
גלייך ערשט נטכטן געשטן.
דאס ערסטער זיך לעבט,
נאך היינט עס פארבלאנדזעט, צומאל נאך דער ניאוּן,
בײַס פענטער פון הייז ער פאקט מיט די פלייג.
נאך בליבָּן, ער בליבָּט מעָר ניישט שטיען,
פארגעטען ער הויל וואס ס'אייז אים געשטן.
און דאס מידל, דאס בלאנד-וויסען,
גייט ארטום שוין טאג און יאָרֶן
אויף דעם ניגונס שפּוֹן.
פֿאַרְשְׁטִיעַנְדִּיק ערשט איצט וואס ער האט געמיינט
לייגט זי דורך זי נעכט און ווינט.
גרויסע מידל-טרערן פֿאַלְן אויףן וויסן קישן
אונ די אויגן ווארטן,
אד א ניינער ניגון זאל זיך קומטן קושן.

אין ווינגערטן

אין ווינגערטן אין יעדעט בלעט
אליאן פאָר זיך אַ שטיך געשיכטע
לוּוּ יעדער שיכור דארט פֿאַרשׂ-רִיבְּט
זַיְהַן שִׁיכּוֹרִיטְּרוּם צוֹ לְעֵבָן נִיכְטָעָה.
אוֹו שְׁרִיבְּבָן שְׁרִיבְּבָט אַיְן בְּלָאַט אֶזְוִי:
די טְרוֹבִּיבָן טְרִינְקָעָן טְוִי
די טְוִיעָן טְרִינְקָעָן טְרוֹבִּיבְּנִיזָּפְּט
אוֹו פּוֹן דָּעַם וּמְקֻסְלְּ-טְרִינְקָעָן אֶזְוִי,
איַינְסָ דָּעַם אַנְדָּעָרָן גִּיט קְרָאָפְּט.
די טְרוֹבִּיבָן פּוֹנוּסָטָן זַיְהַן וּוּעָרָן פֿרִישָּׁ אַוְן נִיכְטָעָר
די טְוִיעָן פּוֹן דָּעַם טְרוֹבִּיבְּנִיזָּפְּט זַיְהַן וּוּעָרָן שִׁיכּוֹר.
אוֹוֹף וּוֹיְן-בְּלָעַטָּר פֿאַרבְּלִיבְּטָטָן פֿאַרשְׂרִיבְּבָן די גַּעֲשִׁיכְטָעָה
אוֹו וְאָסָט בְּלִיבְּט — דָּאַס אַיְן זַעַר עִיקָּר.
אוֹו שִׁיכּוֹרִיטְּרוּמָעָן שִׁיכּוֹרָן
מִיטָּן וּוַיְיָנָעָן רְוִיטָעָן, נִיכְטָעָרָן,
בִּזְן טָגִיזָּוָאָר קְומָט דָּעַרְשִׁיטָעָרָן
די נָאָכָט וּוּעָרָט אַ גַּעֲדִיכְטָעָרָן.
אוֹו וּוֹעָן שִׁיכּוֹרִים אָוָנְטְּרִישְׂיָידָן קוּוִם
וְאָס בְּעַסְעָר אַיְזָן, צַיְהָרָן צַיְהָרִים,
וְאָרָאָר אַוְן טְרוֹוִים טְרִינְקָעָן לְחַיִים
אוֹו מָעָן הַיְּבָט אַוְן לְעֵבָן עַרְשָׁת אַ טָּאָג אַ נִּיעָס.

עם געדענטט זיך... ...זיך...

עם געדענטט זיך איז, ער איז געוווען א טראפֿן טוּי,
האט די גאנצע וועלט געווואלט זיך איז אים באזונג, שפיגלען.
ニישט געקאנט האט ער זיך ווערין, וויל ער איז געוווען קליעין,
אייז ער ביסלעכוייז פארשווונדן,
אי אפיילו צו פארשטיין, פארוואס דאס איז געשען.

עם געדענטט זיך איז, ער איז געוווען א זונגענשטראל,
האבען אלע איז זיין שיין און ליכט
געווואלט זיך היילן און דערוואָרערעמען.
ニישט געקאנט האט ער זיך ווערין
וויל ער איז געוווען צארט.
אייז דאס ליכט פארדצערט געוווארין
אונז די שיין האט מען פארנארט
אונז די זונ — זי הוינט און ווארט.

עם געדענטט זיך איז, ער איז א בלום געוווען,
האט מען יעדן טאג אים אַפְּגַּנְּרִיךְן אוֹיְפְּדָאַסְּנִי.
ニישט געקאנט האט ער זיך ווערין,
וויל געפעלט האט אים דער דאָרָן.
האט ער פראקט און דופט פָּאָרְלָאָרְן,
טרוקן זיך פָּאָרְמָאָכְט אַיז זיך.
טאג און נאקט און אויך איז די קאייאָרָן.

עם געדענטט זיך איז, ער איז געוווען א פוּיגֶל,
האט מען פָּאָרְלָאָנְגָּט בי אים, ער זאל זינגען פָּאָר דער גאנצער
וועלט,
און נישט פְּלִיעָן זאל ער העכער ווי עס פְּלִיעָן אלע פְּלִיגֶן.
ニישט געקאנט האט ער זיך ווערין,

ווײַיל אָן נְגַל עַר גַּהֲאַט הַאַט פִּס אָן פֶּלִיגָל
אָן גַּעֲבַלְיָבָן מִיט אָבעַנְקַשְׁאָפָט צֹו דֵי הוַיכָּע שְׁטוּנוּ.

עַס גַּעֲדַעְנְקָט זִיךְ אִים, עַר אִיז אַקְינְד גַּעֲוָעָן,
רֵין — דֵי אַוְמְשָׁוְלָךְ הַאַט פָּוּן אִים גַּעֲבַלְעַנְדָט.
הַאָבוֹן אַלְמָן, פָּאָר גַּרְוִיס לִיבַּשְׁאָפָט,
אִים גַּעֲנוּמָעָן אוּרִיף דֵי הַעַנְתָּן.
נִישְׁט גַּעֲקָאנְט הַאַט עַר זִיךְ וּוּעוֹן,
וּוַיְיל — וּוֹאָס וּוַיִּסְטָא אַקְינְזָן?
בַּעֲנָקָט זִיךְ אִים אַצְינָד.
בַּעֲנָקָט אָנוּ טְרוֹיְימָט אָז אַין אָטָג
וּוְעַט דָּעַר טְרָאָפָן טָוִי,
וּוְיַדְעַר וּוְעַרְוָן טָוִי,
אָנוּ דָּעַר דָּוְנְגַּנְשְׁטָרָאֵל קוֹשָׁן וּוְעַט דֵי בְּלוּסָן,
אָנוּ דָּעַר פְּרִיגָּל פְּלִיעָן וּוְעַט, אָשְׁטָרָוָן וּוּעוֹן.
אָנוּ וּי נָאָז אַגְּרוּיסָן שְׁטוּרָעָם
— אַיִּזְעָר סְ'הִיבָּט אָז רַעֲגַעַנָּעָן —
וּוְעַט מִיט אַוִּינְגְּשְׁטָרְעַקְטָע אַדְמָמָס,
אִים אַקְינְד בָּאַגְּעַגְעַנְעָן,
אִים אַדוּמְנַעַמָּעָן אָנוּ זָאָגָן:
— מִיר אִיז אַוִּיךְ אַזְוֵי גַּעֲשָׁעָן,
אָנוּ זִיךְ וּוּעָלָן וּוְיַדְעָן, בִּידָּעָן,
וּוְעָרָן קְלָאָר אָנוּ רֵין.

שׂוֹאָרֶץ אֹוִיף וַיִּסְ

שׂוֹאָרֶץ עַד הַיּוֹם, הַאֲט דֵי נַאֲכַט
שׁטָּاط בַּאֲדֻנָּקָט מִיט וַיִּסְעַד פְּרָאָכָט
וַיִּסְ אֹוִיף טָגָג דֵי הַעֲנָעָר קְרִיבָעָן,
שׂוֹאָרֶץ נַאֲכַט צַעֲגִיט אַיְזָן וַיִּיעַן.
שִׁיט דָעָר וַיִּסְעַד שְׁנִי אָוָן שִׁיט,
אָוָן פָּאָרְשִׁיט דֵי שׂוֹאָרֶץ טְרִיט.
שְׁנִיְיט אֹוִיף דֵי וַיִּסְעַד נַאֲנָעָט,
אָוָן אֹוִיף קוֹוִילְשׂוֹוֹאָרֶץ וַאֲרָאנָט,
וַיִּסְעַד פְּרָאָדָלָעָן יַאֲגָן פְּלִינָּק.
שׂוֹאָרֶץ גָּלָאָק פָּוָן שְׁלִיטָן קְלִינָּגָט.
שׂוֹאָרֶץ גָּלָח, דָאָרָט אַיְזָן קְלוֹוִיסְטָעָר,
מִיט וַיִּסְ גַּעֲזָנָג גַּטְסָס נַאֲמָנָן גַּוְוִיסְטָעָן.
שׂוֹאָרֶץ שְׁטִיחָל, פְּרִיש גַּעַשְׁמִירָט,
קְוֹוְשָׁמָנָס וַיִּסְעַד אַיְזָן מַאֲרָק מַעַן פִּירָט.
אַיְזָן דֵי אַוְוּוֹנָס, סְיַוֹוֹאָרֶץ בְּרוּוִיט
לַאֲכַט צַו פְּלָאָם, האַלְבְּ-וַיִּסְ, האַלְבְּ רְוִוָּיט.
אַיְזָן דָעַם שׂוֹאָרֶץ-וַיִּסְעַד גַּטְוָמָל,
אֹוִיף וַיִּסְעַד נַעַד מִיט שׂוֹאָרֶץ הַיּוֹם
שָׁאָרֶט דֵי פִּיס, אַיְזָן וַיִּסְעַד זָאוֹג,
אֹוִיף גָּאָס פָּוָן שׁטָּاط, דָעָר זָקוֹג,
אַיְזָן וַיִּסְעַד טְלִיתָה, וַיִּסְעַד רְעַלְקָוָעָן,
דָעָר שׂוֹאָרֶץ עַד רְבָב, — עַד לְוִיְּפָט אַיְזָן מַקְוָה.

איך וועל שוין קיינמאָל קיין פֿאַעט נִישְׁתּ וּוּרְן

איך וועל שוין קיינמאָל קיין פֿאַעט נִישְׁתּ וּוּרְן,
ויל טראָפּן טוּ
דערמאָנָען מיר, מיין מאָמעס טראָרָן
וואָס זֵי פֿלְעָגֶט, שטילעָרָהִיט, אַינוֹ האַנטּוֹן אוַיסְבָּאָהָאלְטָן
פרִיאַטִּיקְ צוֹנוֹאָכָּטְס בֵּי לִיכְטִיבָּעָנְטָשָׁן,
טרָאָכְטָנְדִּיךְ דָּעָרְבִּי, צוֹ אַלְטָ שְׂטוּבְּ מַעֲנָצָשָׁן.

איך וועל שוין קיינמאָל קיין פֿאַעט נִישְׁתּ וּוּרְן
ויל דאס לבנהַ רִיְפַּל אוַיְפַּן הִימְל אַיז זֵי טְרַשְׁטָן טְעַג פּוּן חְוּדְשָׁן
דערמאָנָען מִיךְ אַיְן חֻוְפְּהַקְּיִידְשְׁוִיןְ רִינְגָּל
וואָס מיַן טָאָטָעָה האָט גַּקְוּוֹפְּטָן דָּעָרָ מאָמעָן — נָאָךְ אלְסְ יִנְגָּל
אוֹן אַיךְ — זְיעַרְ זָוָן — האָבָּע גַּטְרָאָגָן צוֹ דָּטָם גַּלְדְּשָׁמִידָטָה הַעֲרָשָׁל,
אלְסְ מַשְׁקָּן פָּאָר אַגְּמִילְתִּחְסָדְ.
ער האָט דָּס אַיְנְגָּנוֹוְיִקְּלָט אַיְן אַ צְעַטְמָלָט,
אוֹיףְ וּוּלְכָן נָעָר האָט דָּעָם טָאָטָן נָאָמָעָן אַגְּגָשְׁוּבָן,
אוֹן דָּס רִינְגָּל אַיְן בֵּי אַיְסְ אוֹיְסְ תְּמִידְ שְׂוִיןְ פֿאָרְבְּלִיבָן.

איך וועל שוין קיינמאָל קיין פֿאַעט נִישְׁתּ וּוּרְן,
ויל אוֹיךְ שְׁפַעְטָעָר, ווּן דָּס לבנהַ רִיְפַּל אַבְּסִיל פּוֹלָעָר וּוּרְן,
דערמאָנָען טָס מִיךְ אַיְן אַיְן לִימְנָעָרְ רִיְפַּל
וואָס כִּיהְאָבָּא אַזְוּפְּיל מָאָל גַּזְוּכָּט אַיְן גַּלְאָז מִיטְ טְיִ
אוֹן נִישְׁתּ גַּעְפּוֹנָעָן. פֿאָרוֹאָסְ
ערָשָׁטְ הַיְיָנָט אַיךְ טָס פֿאָרְשָׁטִי.
אוֹן ווּן לבנהַ אַיךְ בָּאָלְדְ פּוֹל
אוֹן קְיִילְעָכְדִּיךְ זֵי הַיְבָט אַן וּוּרְן,
דערמאָנָען זֵי מִיךְ אַיְן אַ באָזְשִׁיבָעָט בְּרוּוִיטָן,
פּוּן וּוּלְכָן מיַן בְּרוֹדָעָר האָט אוַיְפַּן וּוּגְ פּוּן בעַקְעָרָיְ אַהֲיָם צְוָרִיךְ
אַפְּגַעְצִיפַּט אַ שְׁטִיקְ.

איך וועל שוין קיינמאָל קיין פֿאַעט נִישְׁתּ וּוּרְן.
ויל אַיְן בעַתְּהָאָוָונָס סָאנָאָטָן

הער איז נפעס א גבעט פון דאומענטען גאר פון מײַן טאטן.
און קוק איז צו די שטעהו,
דעראמעטען זי מײַז איזן זשאנדארמסקע געלט קנעפּ,
און מיר קליינגען איזן די אויערטו, קילעפּ.

און זע איז הווען א רעגןבויגן,
גיינע איבער מיר די אויגן,
ווייל איז געפּוֹן נישט איזן זכרוֹן קיינ פֿאָרגלִיךְן —
איין מײַנע קינדערִיאָרָן — צו עפּעס אֶזְזִי פֿאָרבּוֹרִיךְן.

מיין טאטנס האנט

יא, אין א שעה ארום פלי אין.
אלץ איז אינגעפאקט,
די רענצעלעך צונעמאכט,
איך לאז מיך באלאד אינו וועג ארין.

עפנט זיך די טיר
אוו מיין טאטט קומט ארין:

זוּן מײַנער, יִשְׂרָאֵל,
פֿאַרְסֶת קִיּוֹן אָרֶץ יִשְׂרָאֵל
אַיְד בֵּין גַּעֲמֹתָנוּ דִּיד בְּאֶנְגְּלִיטָן
אוֹן דִּיד עַפְנָם בְּעַטָּן.
וַיְיִסְתַּבְּךְ אָז גַּעֲמֹתָנוּ אַיְד נִישְׁתַּבְּחָת
אַיְד זָאַל דָּאָרְטָן לְעַבְנָן
צִיְּכָתְשׁ לִיגְנָן דָּאָרְטָן אַיְנְדָרְעָד.
וַיְיִזְתַּבְּךְ אָז אַיְד בֵּין נִישְׁתַּבְּחָת
וַיְלַיְּאַיְן זָאַלְסָט אַהֲרֹן מִתְּנַעַמָּת
פּוֹן מִיּוֹן קָבֵר כָּתְשׁ אַבְּיִסְלָעָד.
אוֹן נַאֲךְ עַפְנָם בְּעַטָּן אַיְד דִּיד:
פָּאָרָאנָטָן דָּאָרְטָן אַזְּנָגָעָר, פּוֹן מִיּוֹן פָּאָן,
אַ שְׁנִידָעָר,
וְאָס בִּים דִּיכְכְּתֻעְרִיצְעָךְ אַרְוִיסְגָּעָרְוָן הַאָט
די גַּרְעָסְטָעָן נִיד עָר,
כִּיהָאָב אַמְּפָל בַּיְּזִינָס אַ לִיד גַּעֲמֹזָט אַ טְרָעוֹ
זָאָג אַיְסָט דָּאָרְטָן אָז אַיְד גַּעֲדָעָנָק דָּאָס
אָפְשָׁר וְעַט אַיְסָט גַּרְיְנָגָעָר וְעַרְדָן
כִּיהָאָב גַּעֲהָנָרָט אָז סְאַיְז אַיְסָט שְׁוֹ�וָה.
אַיְד זָאַגְעַזְוּ מִיּוֹן טָאָטָן אַוְיִסְצּוֹפִירָן דִּי שְׁלִיחָות,
עָר טָוָט מִיר אָז דָּאָס רַעַל
טוֹט אַ גַּלְעָט די אַקְסָל אוֹן די לאָפָן,
פְּרוֹווֹזָט די קַנְעָפְלָעָן
צִי זַיְיָ זְמָנָעָן אַנְגְּגָנִיָּט פְּעָסָט

און נעמט אrome מיך צו געדזונגגענען:
פלוי בשלאום, לאז דארט גרייסן די משפחה,
די באקאנטע אונ גלאט אוזוי יישראאל-יעידן
און וויס איז בין מיט דער נסיעה דייןער
גלאגעל אונ צופרידן.
מיר מוזן איצט צעשיידן זיך
זון מינעהר, יישראאל,
פארשטייסט אליען מסתמא
אייך מוז צוריק איין קבר גיאן
אייך דאוף דארט ווארטן אויף דער מאטען.

ארום מיר, באגלייטער, אלע וויסן דערפונ גארנישט.
גיבן אלע מיר די הענט
און אייך פיל אייך יעדער האנט
מיין טאטנס האנט.

מיין אלטער הײַם

איין מיין אלטער הײַם
פֿלעגט טרויעָר וְעַדְןִ מִיט דָעֵר צוֹנֶג פֿוֹן אלטער קְלוּיסְטְּעַרְגְּלָאָקָן
אוֹן דָעֵר דְלָות האָט שְׁפָאַצְּיַרְתָ אָוִיף גָּסָן
איין די הוַיְלָע זָקָן.

ס'חָאָט דָעֵר פּוַיְגָּלְטְּרָיל גַעֲרִיכְטָמִיט זְשָׁאוּעָר פֿוֹן די דָעְכָּעָר
אוֹן דָעֵר הַוְנְגָּעָר האָט גַעֲנָגָּט זִיךְ פֿוֹן די לְוַנְגָּעָן לְמַכְנָה.
ס'פֿלְעָגָט דָעֵר וּוִינְט זִיךְ דְּרִיבְעָן אָוִיף פּוֹסְטָעָן דְּרוַיְשְׂנְדִיקָעָן מַעְרָק אוֹן
וּוְעָרָן מִיד,
בֵיז עָרָאָז אָוִיסְגָּעָגָעָן קְרָעְכְּנְדִיקָן, וּוְיָאָן אלטער פּוַיְטָר,
וּוְיָאָן אלטער יִיךְ.

שְׁפָאוֹן אִיךְ אָוִיף די גָּסָן פֿוֹן מיין אלטער הײַם,
זֶה אִיךְ אִין די נִיעָט פֿעַנְצְּטָעָר
אוֹן אלטָן שְׁמִיכְל אִין גַעְהִים.

אלְץ אַרְוָם האָט זִיךְ גַעֲבִיטָן
אוֹן ס'הָאַלְטָזִיךְ עַרְשָׁת אִין בִּיטָן
נָאָר די שְׁטָמָרָן אָוִיפָן דָאָךְ
שְׁלָאָפָן וּוְיָאָן מַאְנְגָּנְרָס צִיטָן.

פארשטייט מיך, גערטנער

הענער-קרוי

שומענסן זיך בײַס פֿלוּיט אָ יִנְגֶל מִיט אָ מִידָּל.
שומענסט מען — נו, מילא,
ער מיט אָ קָוְטְשָׁמָעַ,
זַיְ מִיט אָ פָאַטְשִׁיכְיָלָעַ.
ער מיט אָ הוֹן,
זַיְ מִיט אָ האָוֹן.
רעדט מען אָזּוֵי לאָנגַג, מע רעדט,
בָּאוּחִיזָט זַיְךְ דַּיְ לְבָנָה אָוֹן זָגַט זַיְ אָזְ סְאִיז שְׁפָעַט.
מוֹזָעַן זַיְךְ צְעַשְׁיַדָּן.
צְעַגְיַעַן זַיְךְ בִּידָעַן.
נאָר אַיךְ ווֹיָסָ נִישְׁטָ פָּאַרוֹוָאָס,
וּוֹעַן זַיְ האָכְבָן זַיְךְ צְעַשְׁיַדָּט.
הָאָט דָּעַר האָוֹן מִיט דָּעַר הוֹן זַיְךְ מָאָדָנָע צְמָקְוִיָּט.

אין דערוויארטונג

כ'חאָב געווואַשן מיר די הענט
אנגנרטוּן אַריַן ווַיִּסְעַם
אנגענְדְּרִיט אַיְּזַן נֵיעַ בְּלוֹמְעָן
און אַיְּזַן ווַארְט אֶזְדוֹן זָלְסְטַן קְוּמָן.

אין האַלְבָּן לִיכְתָּן, אין האַלְבָּן שָׁאָטָן,
וּוְיל אַיְּזַן מִין לִיד
דאָל זִין אַיְּזַן דִּיר גְּנוּדָטָן.

אַט אַיְּזַן מִיטְּזָנָאָכָט
און אַיְּזַן בַּיּוֹן אוַיסְגָּעָמוֹתְשָׁעַט
פּוֹנְקַט וּוְיָנָאָךְ אֲשֻׁוּטְרָמָר שְׁלָאָכָט
פּוֹן דָּעַם וּוֹאָס כ'חַאָב אַלְאָצָט
וּוְעַגְּן אַוְנְדָּז גַּעֲטְרָאָכָט.
און אַיְּזַן הַנְּדָר נִישְׁטָן אוֹיְף צָו גְּלִיבָן
אדַן וּוֹאָס מִיר וּוַינְטָשָׁן וּוְעַט זִיךְּרָעָפָן
די טִיר וּוְמַסְטָה האַסְטִיקָה טָנוֹן אַן עַפְּן
און וּוְעַסְט אַרְיָן
וּוֹדוֹן דָּאָרְפָּסְט זִין
עַס בְּלוֹטִיקָט אַוִּיפְּן טִיש
דָּעַר דָּוִיטָמָר וּוַיִּן.

אפשר

דו קזקסט איז מײַנע אויגן
אוֹן דָו צְמַשֵּׁט נִישְׁתְּ דִין גַּמְזִיכֶת
אוֹן מִין פְּרָעָמֶט אֲזֹויַּ פָּאָחָהָיוֹשֶׁט
וּוֹ דָו בִּיסְטָ אָוֹן וּוָאָס אִיךְ זָוָן.
שְׁטוּלֶט דִין פְּרָמָגָן מִידָּ
פָּאָר אָן עַבּוֹדָה גָּאָר אַשְׁוּמָרָה.
וּוַיְיל דָעָרָצִיְילָן דִיר
אִיךְ זָוָן אַיךְ דִּינָנָא אוֹיגָן
וּוַיְדָרְזָעָן אַבְּחוֹרָל
אוֹן אָוּמְשָׁוְלְדִיקָס, אַ פּוֹפְּצָן יְמִירִיקָס,
וּוָאָס פְּלָעָגֶט ذָאָרָגָן זִיךְ
פָּאָר דָעַם צִיטָרָ פֿוֹן דִי שְׁטָעָרָן
אוֹן גַּמוֹחָלֶט האָט נָאָר דָעָרָגִיאָן
צִיזְזָאָ בָּאמָת דִי לְבָנָה
מַשָּׂה רְבָנוֹס פְּנִים
צַוְזָאָס פְּנִים פֿוֹן אַ נָּאָנָן,
הַיִּסְטָ אָפְשָׁר
טְרִיבָן דִיךְ צַוְיָנָעַ יְאָרוֹן, יְמָנָעַ וּוּגָן
וּוֹ מִיר גַּעֲגָרְגָעָן צָעָנָעַן זָאַלְבָעָנָאנָן
אוֹן נִישְׁתְּ גַּעֲוָסֶט דָעָרְוָעָגָן.

ווען וועל איך דיר דערציזילן, אז...

ווען וועל איך דיר דערציזילן,
אז אויך היינט, ווי אגלע טאג,
—ווער קאָן דֵי טאג דען צילין? —
בַּינוֹ אֵיך אֲרִין צוֹ דִּיר, ווען דָו בִּיסְט נִישְׁתְּגַעַוּנִי

כ'האָב דִּינָע קְלִיּוּר אַנְגֶּרְרֶרֶת,
זַי בָּאָקוּמָעָן עַפְעַס פָּוּן דִּין הַיְמִישְׂקִיט.
(נִשְׁתְּגַע אַיִינָמָאָל כ'האָב גַּעֲטָרָאָכְט
אוֹן כ'האָב מִיד נִשְׁתְּגַע פָּאַרְשָׁמָמָה,
אַז אֵיך וָאֶלְטַ וְוַעֲלַן זַיְן דִּין הַעֲמָד).

כ'האָב אַגְּלַעט גַּעֲטָוּן דִּין בָּעֵנָקְל אָווֹף וְוַעֲלָכָן דָו זִיכְסָט,
צַוְגַּעַלְעַט מִין פְּנִים
צַו דָעַס פָּעַנְצָטָעַר דָוֹך וְוַעֲלָכָן
דוֹ קוֹקָסָט אָווֹיס.
אֵיך טָו דָאָס שָׂוִין אָזוֹן
שָׂוִין וְוַיְפַל טָאג? ...

ווען דָו וָאֶלְטַ גַּעַוְוָן מִין טָאָגְבוֹן,
וָאֶלְטַ אֵיך דִיר גַּעַזְגָט,
אַז אֵיך וְוַיִּס
דוֹ באַהֲלָטָסָט דִין אָוָנְטָעָרָן בָּעֵנָקְל,
קוֹקָסָט אֲרִין דָוְרָכָן פָּעַנְצָטָעָר,
דוֹ בִּיסְט פָּאָרָאָן אִין דֵי קְלִיְידָעָר,
אוֹן, אַז דָו האָסְט גַּעַלְאַזְט אַיְגָגָס אָפָן וְדָאָס בָּוֹן,
דוֹ זַאלְסָט דָעַן צַי אֵיך וְוַיִּס
וּוּ דָו האָסְט אַוְיְגָעָה עַרְט לִיְעַנְעַנְעַן
אוֹן צַי אֵיך דָמָרָקָעָן דָעַס פָּעָרָז
בַּיִ וְוַעֲלָכָן דָו האָסְט גַּעֲטָרָאָכְט צַוְ מִיר.

ווען דו וואלטסט געוווען מײַן טאג'בוָז
ויאַלט איז דיר דאס אלץ דערצ'ילט.

אייך וווײַס אױיך וואָס דו וואלטסט געזאגט:

— איז וויסן

— אַוּדָאי ווִיסְטָן.

נו, איז אױיב דו וויסט,

דאָגֿזְשָׁע מִיר,

צי איז נס טאָקָט אַזְוִיז?

דו שוויגסט?

עס קָאנֵן נִישְׁטָן אַנְדְּמָרֶשׁ זִיָּן.

כִּיהָאָב פִּילִיכְרוֹפִיל גַּעֲוָוָרט-

סְאַאל אַנְדְּמָרֶשׁ זִיָּן.

ווען דו וואלטסט געוווען מײַן טאג'בוָז

• • • • •

אויפיל טאג...

אויפיל טאג צענען געקוומען מיט מיר שטיפן,
נאָר דיז, דעם אײַינטס טאג, האָב אִיך גערוֹפֿן.
כ'האָב יעדן טאג געפֿילט דו בִּיסְט מיר נִיטֿיך,
כ'האָב דאס דערפֿילט אַין בלוט, בֵּיז וַיִּיטֿיך.
אוֹוֶיף דִּיר האָב אִיך געוואָרט אַזְוִיפֿל נַעֲכָת,
מיט דֵי גַּעֲזָאָנְקָעָן מִינְמָע, שׂוּעָדָן אַיְזָן גַּעֲפָעָט:
לַעַב אַיְזָן, וּוֹזְשָׁע אַיְזָן מִין טָאגִי אָפְּשָׁר בֵּין אַיְזָן גַּאֲרָא מַתִּין?
וּי דָרְקַלְעַרט דִּיךְ דָּאוּ דָרָר נֵס
וְאָס אִיךְ פִּיל אַזְוִי דֵי וַיִּיטֿיך אַזְוִי מִין הַוַּיִּטֿ,
אַז אַיְזָן יעדן קָאָרְבָּ אַיְדָן, אַיְזָן צָעַדְתָּ וּוֹנוֹזָן רַוִּיטֿ?
נוֹיִן, אַיְזָן גַּעַהְעָר נִישְׁטָן צָו דֵי מַתִּים. וּוֹיֵל אַיְזָן קָאָזָן מִין שׂוּעָרָן,
אַז נַס טָוַת מִין וּיְיִדְעַטְתָּ, דֵי טָרְדָן, דָאס גְּרָאָז,
דֵי זָוָן, לְבָנָה אַוְן דֵי שְׁטָעָרָן,
יעַדְתָּס בְּלַעַטְל אַזְיָּפָן בּוּיִם,
יעַדְתָּס נִישְׁטָן דָערפּוֹלְטָטָר טְרוּיִם
אוֹן דָרָר קְלַטְנְסְטָטָר קְרִיאָץ אַיְזָן וּמְגַלְטְּנְדוּיִם,
וּנְעָר שְׁמוּסָט נָאָך, וּיְיִצְחָק פִּיל דֵי נַעֲכָת דֵי שׂוּעָרָע
וְאָס נַעֲרָן מִין מִיט זִיְּנָר סְפָקָות־יְפָרִי?

ווײַיל פֿאָרְלִיבֶּטֶע...

וּאַסְפָּאָרָא זִינֵּד זָעַנְעַן מִיר בִּידָע בָּאָגָּאנְגָּעָן
וְאַס אָנוּ זִיךְ צֹ בָּאוּרִין הַיִּינְטָן
צָעַמִּיר זִיךְ צַמְגָּאנְגָּעָן?
לְאַנְג אָנוּ שְׁוֹעוֹר וּוּעַט זִין דִּי נָאָכָט
שְׁוֹעַרְגּוּעַט אַנְקָוְמָעָן דָּאָס טָאגָן.
אַיְזָעָרְפָּרִי וּוּסְפָּטוּ מִיר זָאָגָן
וְאַס עַס אַיְזָמִיט אַונְדָּז גַּשְׁעָטָן
וְאַס גַּחְאָלָט הַאָסְטָן זִין אלְיִזְוָן
וְעַן מִיר זָעַנְעַן אַיְצָט צַזְאָמָעָן
וְאַלְטָן מִיר גַּהְאָלָטָן זִיךְ גַּאֲרָף דִּי הַמְּנָט,
דִּי אַוְיָגָן אַונְדָּזְרָעָט וְאַלְטָן גַּעַקְוּעָלָט,
דִּי זִיפָּן אַונְדָּזְעָרָעָט גַּעַבְּרָעָנָט
אָנוּ אָפְּשָׂרָו וְעַן מִיר זָעַנְעַן אַיְצָט אַיְנִינָּעָם
וְאַלְטָן מִיר זִיךְ פְּשָׁוֶט לִיב גַּהְהָאָט
אָנוּ נִישָׁט גַּלְאָזָט זִיךְ
טְרָאָכָטָן מַעַר צֹ קִיְּנוּם
אָנוּ מִיר וְאַלְטָן גַּטְוּעָן גַּלְיִקְלָעָן.
וְיַיְלָפָּאָרְלִיבֶּטֶע זָעַנְעַן גַּלְיִקְלָעָן,
וְיַיְלָמָעַן הַאָט זִיךְ לִיב,
וְיַיְלָפָּאָרְלִיבֶּטֶע זָעַנְעַן שִׁיגָּוָן,
וְיַיְלָפָּאָרְלִיבֶּטֶע וְעַרְוָן דִּיכְטָעָר,
וְיַיְלָפָּאָרְלִיבֶּטֶע הַאָבָן שִׁינְעָן, גַּרוּסָע אַוְיָגָן,
וְיַיְלָפָּאָרְלִיבֶּטֶע טְרָאָגָן שִׁינְעָן קִלְיִידָעָר,
וְיַיְלָפָּאָרְלִיבֶּטֶע זָעַנְעַן נַוְשָׁאַיְחָן,
וְיַיְלָפָּאָרְלִיבֶּטֶע מַאֲכָן בְּלִימָן שְׁמַנְעָר אַוְיךְ דִּי בְּלִימָעָן,
וְיַיְלָפָּאָרְלִיבֶּטֶע זָעַנְעַן גַּלְיִקְלָעָן
וְעַן זִיךְ הַאָבָן זִיךְ לִיב
אָנוּ וְיַיְלָן טָוָא מַאֲזָמִיט דָעָר הַאָנָט
אַוְיךְ גַּאֲרָדָעָר וּוּעַלְט
מִיט אַלְעָט אִירָעָט דָאָגָות אָנוּ הַשְּׁגָות
אָנוּ פְּשָׁוֶט זִיךְ שְׁעַנְקָעָן אַיְינָס דָאָס אַונְדָּזְרָעָט
דִּי זִיבְּבָע
אָנוּ זִין גַּלְיִקְלָעָן.
נָאָר צֹ דָעָם דָאָרָף מַעַן פְּרִיגָּל.

ס' אין אמרת

אַפְּטַמָּאָל שְׁטוּל אִיךְ מִיר פָּאָר,
אֹז מִיר זָעֲנָעָן אִינְיִינְעָם
אֶזְוִוְויִ אִיךְ וַיְינְשֵׁ מִיר יַמְדֵעַ רַגְעַ
נַעֲכָתָן בֵּין אִיךְ גַּעֲתָהָן אַלְיוֹן,
הַאֲבָ אִיךְ גַּעֲלָאָזָט מִיְּן פָּאַנְטָאָזָעַ
גַּיְן.

די הַאָט אָוְנְדָּז אַרְוִיסְגַּעַפִּירַט
איַן פְּרִידְעַן פְּעַלְדָּ,
אוֹרִיף גְּרִינְעָם גְּרָאָז,
אוֹנְטָעָר אַבְּלוּטָן הִימָּל
מִיט אַמְּלִידָעָר זָוָן.

קִיְּינָעָר הַאָט אָוְנְדָּז נִישְׁטָ גַּעַצְעָן,
נַאֲרָ מִיר, הַאֲבָן גַּעַצְעָן דיַ גַּאנְצָעָם וַעֲלָט.
ס' אִיךְ אָוְנְדָּז גּוֹט !

די גַּאנְצָעָם וַעֲלָט אִיךְ אָוְנְדָּזָעָרָעָן,
נַאֲרָ מִיר זָעֲנָעָן נַאֲרָ אִינְמָר דָּעַס אַנְדָּרָונָס.
מִיר קָוְקָן זִיךְ אַיְן דיַ אָוְיָגָן
אוֹן מִיר וַעֲרָן שִׁין !

דוֹרְכְּזִיכְּתִּיק, וַיִּ דִי שְׁטָרָאָלָן פָּוָן דָּעָר זָוָן,
בְּלוֹיְלָעְן-גְּרָיָן, וַיִּ דָּעָר הִימָּל אוֹן דָּאָס גְּרָאָז,
דוֹרְכְּזִיכְּתִּיק — וַיִּ דִי שְׁטָרָאָלָן
פָּוָן אַ נִישְׁטָ גַּעַצְעָנָעָם יִם.

פָּוָן וַעֲנָעָן זָעֲנָעָן אַוִּיגְטָוָה אַקְסָעָן
אַזְעָלְכָעָ שִׁיןָנָעָ רְוִיזָן ?

פָּוָן אָוְנְדָּזָעָרָעָן הַעֲרָצָטָר ?

דוֹ הַאָסְטָ גַּעֲוּוֹסְטָ,
אָז דִי פָּאָרָבָ פָּוָן אָוְנְדָּזָעָר הַוִּיתָ
פָּאָסְטָ אֶזְוִי גּוֹט אָרִיָּן
איַן אָט דָעַס פָּאָרָבָן-שְׁפִילָן
וְעָן זָעֲנָעָן מִיר אֶזְוִי גְּרוּסָ גַּעַלְאָרָן ?

דוֹ בִּיסְטָ... וַיִּאֶזְוִי בִּיסְטָו ?
וַיִּאֶזְוִי זָעֲסָתוֹ אָוִיס ?
וַיִּאֶזְוִי בֵּין אִיךְ ?

ויאזווי דע איז אויס?
איך וויסט נישט,
כ'חאב אמאל גטוווסט
ויאזווי דו באדארפסט זיין,
ויאזווי דו באדארפסט אויסדען.
ויפעל יארו זענען פארביין
פארחוואס האמיר געלאצט איזוי
די יארו, זויפט ליידיק,
אוון זיך נישט אויפגענכאפט אויף זיך
מייט אונזעער גליק?
פארחוואס האבן מיר
זיך געלאצט איזינער דעם אנדען
שטיין אויף דער שוועלא?
ס'איז אמת, איז נשמות וועלגן נישט?

פָּרָאָנָעַן טָעָגָג...

פָּרָאָנָעַן טָעָג אֵין יָאָר
וְאֶס פָּרָאָר זִיְּד צֹוְיִיְּ
אוֹנוֹ וְעוֹרָן יוֹם־טוֹב.
עֲנָגָעָן זָעָנָטָן מִיר צֹוְיִיְּ
אֵין אָט אַזְעַלְכָּעַ טָעָג,
אִיךְ טֹו זִיְּד אָוֹ
גָּאנְץ פָּשָׂוֹט
אֵין קָאַשְׁטָאָנָעַן־פָּאָרָב,
אוֹנוֹ אַנְגָּאַנִּים אִיךְ גַּיְּ
אוֹוִיף גָּאָסָן אַנְגָּאַנִּיםָן.
אִיךְ גַּיְּ צֹוְ דִּיר
זָאַלְסָטָן מִיר אַקְטָגָנוֹקָומָטָן
אוֹנוֹ גְּרִינְגָּעָר וְעוֹרָן זָאָל מִין לִידָן,
פָּוֹן וְעוֹרְטָעָר פִּיר,
וְאֶס זִי טְרָאָגָט פָּאָר דִּיר:
אִיךְ חָאָב דִּיךְ לִיבִּן
הַיְּנָטָן, אִיךְ אַזָּא טָאָג
אוֹנוֹ אִיךְ צֹוְ דִּיר אִיךְ גַּיְּ
וְעַל אִיךְ דִּיךְ טְרוּפָהָן
זָאָגָן!

כִּיהָאָב מָוָאָ...

וְעַל אִיךְ אַנְדָּעָרָשׁ טָוָן.
אִיךְ וְעַל אַוִּיסְגָּיוֹן דָּעַם גָּאנְצָן עַרְדָּ-קִיְּילָעָן
אוֹנוֹ אַפְּגָעָפָוָנוֹן יְעַנְעָם שְׂטָח
וְוֹ צָוָם עַרְשָׁטָן מָאָל
מִיר האָכוּנוֹ אֵינוֹ צֹוְיִעָן זִיְּ בָּאַגְּגָרָט
אוֹנוֹ גַּעֲוָאָרָן עֲנָגָעָן
צֹוְ דִּי טָעָג פָּוֹן יָאָר
וְאֶס פָּרָאָר זִיְּד צֹוְיִיְּ
אוֹנוֹ וְעוֹרָן יוֹם־טוֹב.

איך האב שלו אונגעהויבנו גיאו.
נאך דער ערוד-קילגעל
דרoit אלץ אוועק דעם שטח
פון אונגעער מײַנע פיס.

די נטען

דער האבסטייקער הימל שפיגלט זיין גורי איז טרוויריקן אספאלט
און לאזט א טווער פאר יעדן בלאט וואס פאלט.
אייז אונזענער בלוט, דער הארבסט-פוייגל, זיין קליאנג זוכט אפ;
אויף אונזענער אטעם, לויין פערד איזן א גלאפ.
זיין זשאָהער-רויט-סימפאניע אויף צוינן נאכעטנע עס שפיגלט
דער ווינן,
מיר נעמטען אויף די פארבן-קלאנגען, מיט דער אומשוויז פון א קינד.
דורך אלע בלעטער וואס דער ווינט, דער הארבסטיקער, פארטראקט —
ווערט אויף דער גערער וועלט די פריד פון אונזענער ליבע
אנגטזאגט.
אויף יעדן צויניג וואס בעייבט נאכעטן, אויף דעם יינגעטען און דעם
עלטסטען בוים,
אייז אַנגאנצ'יכנט שוין די נטען פאר אונזענער גריינעם פרילינגעס.
טרוים.

אין אָנוּהוֹבּ פְּרִילִינְג

אין אָנוּהוֹבּ פְּרִילִינְג,
ווען אַקְנָאָסֶפּ אֵיךְ נָאָז
דאָסּ עֲרַשְׁטָעַ בְּלָאָט אָוִיָּףּ יַיְנְגְּסָטּ בּוּיִם,
אוֹיְףּ יַעֲנָעַם נִישְׁטַגְּגָעַעַן בְּלַעַטְלַ שְׂרִיבּ אֵיךְ אָז פָּאָר דִּיר
דיַ נְּרַשְׁטָעַ שְׂוֹרָה פּוֹן מִין לַעֲבָנְסַטְרוּוִים.
מִיטּ יַעֲדָן טָאגּ עַס וּמְעַרְטָדּ דָּאָס בְּלָאָט אַלְצָן גְּרַעַסְטָדּ, בְּרִיטְטוּרָ
אוֹן אֵיךְ שְׂרִיבּ צָו דָּאָרֶטֶן, שְׂרִיבּ אַלְצָן צָו
וּאָסּ אֵיךְ גַּעַטְרוּיָעַ נִישְׁטָא צְוִוִּיטָעָר.
אַגְּנָצָן זְוָמָעַר הַיְתָאֵיךְ,
אַז דִּיְ זְוָנְעַן־שְׂטָרָאַלְן
זָאָלָן בְּלָאָט מִינוּסּ, מִיטּ מִין טְרוּוִים,
נִישְׁטָפּ פָּאָרְבָּעָנָנוּ, נָאָר דְּעַרְוָאָרְעָמָנוּ,
אַז קִיְּן האָגְלָרְדָעָגּ זָאָל עַס נִישְׁטָבּ אַפְּאַלְן
אוֹן וּוֹעַן פּוֹן וּוַיִּיטּ אַשְׁטוּרָעַם קָוָמָטּ,
זָאָל גָּאָטּ דִּיךְ אוֹיָףּ דָּעַם בְּלָאָט דְּעַרְבָּאָרְעָמָן.
שְׂרִיבּ אֵיךְ אָזְזִיְּן דָּאָרֶטֶן, יַעֲדָן טָאגּ, מִין טְרוּוִים,
אַז יַעֲדָן טָאגּ פּוֹן פְּרִילִינְג אָוֹן פּוֹן זְוָמָעָר.
בְּאַשְׂרִיבּ דָּאָס בְּלָאָט אוֹיָףּ בִּידְעַן זִיטָן,
בִּיז דָּעַר טְוָנְקָלְעַדְגָּאָלְדְ-דוֹרְטִיְּ-שְׂטָרְעָנְגָּרְ-הָאָרְבָּסְטּ,
קוּמָטּ דָּאָס וּוּנְטָעָר בִּיטָּן.
וּוֹעַן דָּעַר האָרְבָּסְטּ-חוֹינִינְטּ הַוִּוְיבְּטּ אָן בְּלָאָזְן
אוֹן רִיסְטָפּוֹן בּוּיִם אָפּ אַלְעַמְּטָעָר,
אוֹיָףּ דָּעַם הַעֲכָסָטּ בָּאָרְגּ אֵיךְ קָלְעָטָעָר,
נעַם צָו הַיְלָךְ מִירּ, בָּעָרָגּ אָוֹן קָוָאָלְן,
גְּרָאָזְן, בְּלָוָמְטָן, זְוָנְעַן-שְׂטָרָאַלְן
אוֹן דָּעַם וּוַיִּנְטָמֵר בְּעַטְן אַלְעַמְּטָעָר,
ערַ דָּאָס בְּלָאָט פָּאָרְפִּירְוּן זָאָל בִּיז צָו דִּין אָפּ פָּעַנְצָטָעָר,
אוֹ אֵין טָאגּ פּוֹן האָרְבָּסְטּ אָוֹן שְׂוֹ�וָרְן וּוַיִּנְטָעָר,
בִּיז סְיֻוּעַטּ וּוְיַדְעַר דִּיךְ בְּאַבְלַעַטְטָרְוּן דָּעַר בּוּיִם,
זָאָל זִין בִּיְ דִּיר,
מִין דִּיר פָּאָרְטְּרוּוּיְעָטָעָר טְרוּוִים.

יעדעם מאָל

יעדעם מאָל
איידער מיר ווערטן אנטשלאָפֿן
חלומען מיר אוּז מיר זמגען צוֹזאָמָעַן.
מיר וואָרְפָּן אלִיך פָּוּן זִיך אַרְאָפּ
אוּן מיר בלִיבָּן נאָקָעַט
בֵּין צוֹ דָּעַר נְשָׁמָה.
מיר ווערטן אנטשלאָפֿן
יעדער איינער אין דעם צוֹוִיטֶנס אוּיגַן,
יעדער אַיבְּעַרְגַּעַדְקָט מִיט דֻּעַם אַנדְעָרָנס אוּיגַן לְעַפְלָעַךְ
אוּן מיר שאָפֿן אַזְוִי
פארמאָכְטָע, אין די פָּאַרְמָאַכְטָע אוּיגַן,
וּנוּ נַס קָאָן מַעֲרָן נִישָׁט אוּרִין
קיינער אוּן גָּאָרְנִישָׁט.

די טְרַעַרְנוּ וְוַאֲרַטְנוּ קְוִים
מיר זָאָלָן זִיך אַוְיפְּכָאָפּן פָּוּ שְׁלָאָפּ
זִיך זָאָלָן קָאָנָעָן אַרוֹיסְקָוּנָעָן
אוּן מיר זָאָלָן זִיך וְוַיְדָעָר אַנְקָוָן
מִיט פָּאַרְוּוַיְינָטָע אוּיגַן.

וַיִּסְעָד

וַיִּסְעָד !
איך וויל דיר זאגן היינט,
ווי כ'האָב עס דיר נאָך קיינמאָל נישט געזאגט,
אָז אַיך האָב דֵּיך לִיב.
טראכט צו וואָס דו מײַנט אָז ס'איַז דָּאס גַּרְנְשְׁטָע אֹוִיף דָּער ווּלְט
אוֹן ווִיס :
אַזְׂוִי גַּרְוִים אַיך מִין לִיבָּע צו דִּיר.
טראכט צו וואָס דו מײַנט אָז ס'איַז דָּאס רַיְנְשְׁטָע אֹוִיף דָּער ווּלְט
אוֹן ווִיס :
אַזְׂוִי רַיְנְ אַיך מִין לִיבָּע צו דִּיר.

וַיִּסְעָד !
איך וויל דיר זאגן היינט,
ווי כ'האָב עס דיר נאָך קיינמאָל נישט געזאגט,
אָז אַיך האָב דֵּיך לִיב.

אוֹן כָּאַטְשׁ אַיך בֵּין פּוֹן גַּעֲטָעָן אוֹן פּוֹן שִׁילְעָר
מִיט אַזְׂוִיפֶּל קְלָנְעָנָר
צְהַוִּיפֶּל אַיך צַי זַי הָאָבָן אַמְּאָל גַּעֲזָגֶט דָּאס
שְׁעַנְעָר.

ニישט אלָא ...

ニישט אלָע בײַמער רױשן גלייך
פֿוֹן אַיִינָס אָוּן דֻּעָס זעלְבָּן ווַיִּנְט.
ニישט אלָע מענטשָׁן צָאַלְן גלייך
פֿאָר אַיִינָס אָוּן דֻּעָס זעלְבָּר זִינְד.

ニישט אלָע מענטשָׁן הַעֲרָן גלייך
איַיְנָס אָוּן דֻּעָס זעלְבָּן פֿידֵל
וּוְעָן אַיִינָס הַעֲרָט דֵי סְטְרוֹנוּן ווַיִּנְט
דֻּעָס אַנְדָּעָרָעָר הַעֲרָט גַּאֲר אַ לִידֵל.

ニישט אלָע פֿוֹנְקָעָן פֿוֹן אַיְן פֿיִיטָר
סְלִיעָן מִיט דֻּעָס זעלְבָּר קְרָאָפֶט.
עַס טְרָעָפֶט אַ פֿוֹנָק פֿאַרְבָּרָעָנָט אַ שִּׁיעָר
אַ צְוּוִיטָעָר פֿוֹנָק אַ לִיד בְּאַשָּׁאָפֶט.

וַיִּתְּקַח

כ'חאָב אויסגעוווייטיקט שוין איזן לטבען
אלע ווַיִּתְּקַח און ווַיְיַעַנְן:
פֿוֹן זִין אֲגַיָּן, ווּנְעַס 'סְיוּילֶט זִין זִין אֵין צוּיְינָן,
פֿוֹן גְּלוּיבָן אֵין אָמָת מִיטָּן גָּאנְצָן לִיבָּן אָונָן לטבען
אוֹן זָעַן ווַיְהִיר אֵין שָׁקָר ווּמְרַט פָּאָרוֹזָאנְדָלָט בֵּי דִין לטבען.
פֿוֹן ווּלְעַלְן רִידָן אָרְנוֹן אָשְׁפָרָאָך, אָ נִישְׁטַ פָּאָרָאָנְמָנָעָר
אוֹן בְּלִיבָן פָּאָר דָעַם לִיבְסָטָן מַעַטָּש אָ נִישְׁטַ פָּאָרָשָׁטָאָנְטָעָנָר,
פֿוֹן ווּלְעַלְן טָוּן טָפָעָס אַזְוִינָס צָו בְּרַעֲנָגָעָן
פָּאָר דָעַר ווּלְעַט אָ טָאג אָ לִיכְטִיקָן
אוֹן מַוָּן זִין פָּאָרְטָוָן גָּאָר
מִיט אָן עַנְיַן אָ נִישְׁטַ ווַיִּכְטִיקָן.
נָאָר גְּרוּעָסָעָר פֿוֹן דִי ווַיִּתְּקַח דִי אַלְעָט
איְזָ דִי ווַיִּטְּקַח,
וְאָס אִימְשָׁטָאָנד אִיז מַיך צָו מַאֲכָן ווַיְיַעַנְן,
פֿוֹן אָנְשָׁרְיַיבָן אָ לִיד
אוֹן עַס נִישְׁטַ האָבָן ווּמְעַטָּן פָּאָרָצָוּלִיְיַעַנְן.

אויפיל יארן

אָוִיפִיל
יַאֲרָן

אויפיל יארן, מיר האבן זיך געוזוכ
אין די פארנאכטן, אין באגינען,
אין טיפער נאכט, באטאג אין ליכט,
און נישט געקאנט זיך אַפְּגַעְפּוֹנֶן.

אויפיל יארן עס האט די צייט פארוואוישט
און ארום אונדז געדריטט אַ מאָדָנָעָם פלאָנטער,
אַז נישט באָרִירָן זאלסְטָט מִיד מִיט דֵין קוֹשׁ
און בלײַבָן זָאָל גָּאָר וּוִית דָעָר סָוָד דָעָר נָאָמָנָטָר.

אויפיל יארן דעם זון אויפְּגָאנְג
און אוּז דאס אוּפְּגָרְיוֹן פֿוֹן לְבָנָה
אַז זָאָל דֵין וּוִיְוָן כִּיהָאָפְּ פָּאָרְלָאָרְטָן,
געבלײַבָן אַיז בְּלוֹיזְ דִי כּוֹנוֹהָ.

אין יעדן שטערן-ווינק אַיך האָב געוזען
אַ ווַיְנָקְ פֿוֹן דֵיר וּי אַ מִין טְרִיסְטָט.
דאָס האָט גַּעַהַיְסָן, דוּ בִּיסְטָן גַּעַנְעָט גַּעַוְעָן
און, אַז נישט וּוִית אַיך בֵּין — דוּ וּוִיסְטָן.

אויפיל מאָל אַיך האָב געווואָלְטָ דֵיר וּוַיְזָן
די ערשות הימלְטָרָעָה, פרימָרָגָן אוּפְּגָן גְּרָאָז,
און וּזִי כּוֹוָלִיטָס, פָּאָרָן טְוִוָּת, באָוִוִּין
אַ קְוָשׁ זִיךְ טָוָג, נישט קוּקְנְדִּיק אַוִּיףְּ יִםְסָ פָּאָרְדְּרָאָס.

אויפיל בלומען, כִּיהָאָב פָּאָר דִּיר
אין אלע גַּעַרְטָנָעָר אוּסְגַּעְלִיבָן,
אויפיל טָעָג, האָב אַיך מִין שִׁיר
גַּעַלְאָזָט פָּאָרְגִּין, נִישְׁטָן גַּעַגְשָׂרִיבָן.

אזויףיל מאָל געווואַלט אִיך האָב
מייט דֵיר אַינְיַינְעַס פְּשׁוֹט שְׂוֹוִיגֶן
אוֹן בְּלִיק מִינְעָד זָאָל אָוִוָּף דִּין קָאָפָּ
אַ קָּרוֹוִין פָּוּן לִיבָּעַ לְאָזְן שְׂטִיגֶן.

האָב אִיך גַּעֲהָרָט אַ שְׂיִינְעַס קְלָאנְגֶן,
בִּיסְטוֹ גַּעֲוָעַן אַיְן מִין גַּעֲדָאנְקַן.
הַאָסְטוֹ דַעַט קְלָאנְגֶן נִישְׁתַּבְּאַלְדַּ דַעֲרָהָרָט —
הַאָט עַר פָּאוּר מִיר אַ האַלְבָּן וּוּרָט.

דער זיגער

איך האב מיך אומגענטערט פון ווועג
איך זאל דיך נאך אביסל זען.
ווע ביסטו פארשווינדן?
היינט, דעם גאנצן טאג,
ביסטו דערשינען אוו פארשווינדן!
ווײפל מאָל דו גײַסט אַוחעַק,
דיין האנט איך נאך אויף דער קלייאמַעט
פון יונגעַר זײַט טיר,
אוון מיך באָפֿאלט שוין אֶזָּא בענְקַשְׁאָפְּט נאך דִּיר
וּאָס פָּאָרְשְׁוֹוִינְדַּט נִישְׁט
בֵּיז אַיך זַעַדְיך נִישְׁט צוֹרִיךְ.
וּאָיְפַּל מאָל איך גַּי אָוּעַג,
באָלְדַּ נאָך דַּי עַרְשְׁטַע טְרִיט אַיְן ווּמָג,
באָפֿאלט מִיך אֶזָּא בענְקַשְׁאָפְּט
וּאָס פָּאָרְלִירַט זַיְיך
נַאֲר ווּעַן איך גַּעֲפַין דִּיך ווּידַעַר,
וּאָיְפַּל רַגְעַס דַּאֲרַף איך צִילְגַּן?
וּאָיְפַּל שְׁהַן?
סְּאַיך צוֹנְפָּלְךְ...
אוון דער זִיגֶעֶר, האָלְט זַיְיך אַיְן דַּי שְׂרוּיָּעָן.
פָּונְקַט אִיצְט גַּיְט עַר פִּינְקְטַלְעַן,
וּעַן איך דַּאֲרַף — עַר זַאַל לוֹעִפְּן.

כ'האָב מורה

כ'האָב מורה מין
דעַרְנֶנְטֶעֶרֶן צוֹ דֵיר
וועיל דוּ וועסט לאָכוּ.
— כ'האָב מורה זיך צוֹ קושׂן —
דוּ וועסט לאָכוּ.
כ'האָב מורה דֵיר צוֹ טוֹן אַ גַּלְעַט
וועיל דוּ וועסט לאָכוּ.
כ'האָב היינט געוֹזָלַט דֵיר זָאנַן
כ'האָב זיך לִיב
אוֹן כ'האָב דֵיר נִישְׁט גַּמְצָאַט
פָּאָר מורה^א
דוּ וועסט לאָכוּ.
דיַין לאָכוּ טוֹט מִיר וויי — בֵּית בְּלוֹט
דָּאס לאָכוּ דִּינָם
פָּאָרְזּוֹעַכְט דַּי הַיְלִיקְסְּטַע מִינּוֹט.
דיַין לאָכוּ מִיד טַעַנְדְּרִיקְט
אוֹן מִיךְ פָּאָרְשְׁעַט.
פָּאָרְזּוֹס קָאוּ אַיךְ פָּוּ
דֵיר נִישְׁט לאָכוּ?
וועיל אַיךְ וָאָגְנִישְׁט
צַוְּ פָּאָרְשְׁעַטְנוּ דִין.
וועיל, כ'האָב זיך לִיב.
דָּאס אלְץ וָאָלַט אַיךְ
גַּעֲוָאַלְט דֵיר זָאנַן
נִאָר כ'האָב מורה
דוּ וועסט לאָכוּ.
אַיךְ שְׁרִיב גַּעֲפִילְן
ברַעַנְגַּנְדִּיקְט
אוֹיךְ אַ קָּלַט פָּאָפִיךְ
וועיל כ'האָב מורה
זַיְ אַלְיוֹן צַוְּ זָאנַן דֵיר
וועיל דוּ וועסט לאָכוּ.

וְיֵאָמַר אֶל־אֹוִיסְטְּרִיךְ
דֵּין קָלֶת גָּלְעָכְטָעֶר
אֲנוּ זָגָן דֵּיר
סִיט פִּינְרָה:
כִּיחָבֵד דֵּיךְ לִיבָּךְ.

אין א טאג

ס' איז אמת ביטט מיר מוחליך יא?
דאס ביכל וואס דז האסט געלאָזט פון אויבן אוויף
אייך פאָר מיר? איז?
ניין?
די בלומען האסטו אויך אונגענטונגטען,
אייך זאל מיך מעז נישט פרײַען מיט זיין?
יא?
ווע ביטטו?
וילעט בא מיר אונגענטונגטען די פרײַיד
פון דיך זען?
ניין?
יא?
בашטראָפ מיך נישט איזוי הארבּן
ווײַיסט. אייך טראָכט צו דיר ווי צו א גאנַט
צו א דערבערטמֿדיקן.
נעם בי מיר נישט אונגעַז די פרײַיד
פון דיך זען,
דיך הערָן רעדן,
דיך הערָן לאָכוֹ.
נעם בי מיר נישט אָפ
וואס דז אלְַיִַין האסט מיר געגבען.
און דיזן ליבען, וועל אייך מער גַּרנִישׁט קאנַען טוֹן.
נישט אַפְּילָן מיך וואשן יעדן אַינְדערפּרִי.
און אייך וועל ווערטן שלעכט
צו די אַרוּמיַקָּע מענטשָׁן.
נעם בי מיר נישט אונגעַז די פרײַיד
פון דיר געבן וואס אייך פָּארְמָאָגּ.
וועט אַפְּשָׁר דערמִיט שטָאָלֶץ זיין
אין א טאג.

עס האבן אלע געמיינט

עס האבן אלע געמיינט, או איז זע.
איז אליען, האב אויך געמיינט או איז זע.
א סימן, איז האלט די אויגן אפֿוֹן.
זיז האבן אלע זיך אַפְגָּנָּאָרֶט.
איז אליען, האב מיך אַפְגָּנָּאָרֶט.
איז האב צום ערשותן מאל געטפונט די אויגן
ווען איז האב געקוּט אַוִיפְּ דֵיר.
דעלמלט ערשות איז עם געשען,
או איז האב אַנְגָּהָוִיבָּן זען.

עס האבן אלע געמיינט, או איז הער.
איז אליען, האב אויך געמיינט, או איז הער.
א סימן, איז ענטפֿער ווען חען רעדט צו מיר.
זיז האבן אלע זיך אַפְגָּנָּאָרֶט.
איז אליען, האב מיך אַפְגָּנָּאָרֶט.
איז האב צום ערשותן מאל געהרט
ווען דו האסט גערעדט צו מיר,
דעלמלט האב איז ערשות געהרט,
ニישט נאר זעם קלאנגע, נאר אויך זיין ווערט.

דו האסט מיר געזאגט: זען
דו האסט מיר געזאגט: הער!
דאס איז קלאנגן
דאס איז פארבי
דאס איז גריין,
דאס איז וויט,
דאס איז א בלומ,
דאס איז א שטערונג,
דאס איז ווים,
דאס איז לייכט,

דאַס אִז שְׂיָן
דאַס אִז שְׁאָטוֹן.

הערסט די פֿאָרֶב פּוֹן אַ קלְאָנְגָּג
העֲרָסְתָּה וְיֵיסְטָה בְּעַנְקָטָה נָאָד בְּרוֹויָה
עַז וְיֵיסְטָה לְאַכְּשָׁתָה דָּעָרָ קְלָאָנְגָּגָה פּוֹן בְּלוֹויָה
העֲרָסְתָּה וְיֵיסְטָה אַיְן די פֿאָרֶבָּן קְלִינְגָּעָן אַפְּ די קְלָאָנְגָּעָן.
העֲרָסְתָּה וְיֵיסְטָה אַיְן די קְלָאָנְגָּגָה
קְלִינְגָּעָן אַפְּ די פֿאָרֶבָּן.

דוֹ האָסְטָ מִין לְעַבְּן אַנְגְּפּוֹלֶט
מִיטָּ קְלָאָנְגָּג, מִיטָּ פֿאָרֶבָּן
דוֹ האָסְטָ מִידָּ אַוְיסְגָּלְטָרָנָט זָעָן
אוֹיךְ מִיטָּ פֿאָרָמָאָכְטָמָעָ אַוְיגָן
אוֹן הָעָרָן אוֹיךְ וְעַן אַלְעָסָ שְׂוִיגָּט.

אַבְּנָרָ זָאָג, דָּאַס אַלְיךְ אִז טָאָקָעָ אָנוֹ אַ סּוֹפְּ
אַזְוִי בִּיטָּאָגָר, אַזְוִי בִּינְאָכְטָה?
איַ וְעַן מַעַן שְׁלָאָפְּטָה, אַיַ וְעַן מִיאָזָן וְאָזָן
אוֹיךְ דָּעָרָ וְאַרָּ אָנוֹ אִין טְרוֹוָוָה?
אוֹנוֹ וְאָסָ זָאָגָט צִיְיטָה?
אוֹנוֹ וְאָסָ פֿילָט דְּרוֹיָה
זָאָגָ דָעָם אַמְתָה,
דוֹ, לְעַבְּסָטָ אַזְוִי אַזְוִי
צַיְ לְעַבְּסָטוֹ אַיְן די טִיפְּעָנִישָׁן פּוֹנָעָס קָאָז
אוֹן מִירָ האָסְטָן גְּעוּווִיזָן בְּלוֹוִיזָן דָעָם שְׂוִיםָ?

עַס האָטָ זִיךְ מִירָ פֿאָרְדְּרִיָּט דָעָרָ קָאָפָּה.
חוֹ זְעַנְעָן מִירָ?
אַיְן חִימְלָה?
די פְּלִיגְלָ זְמַנְעָן אָונְדְּזְעָרָעָה?
הָאָבָן מִירָ, אַיַ העַנְטָ אַיַ פְּגִינְגָּה?
וְעוֹד האָטָ אַוְיסְגָּלְטָפְּרִיָּט דָעָם לְאָנְגָּן רַעֲנָנוּבִּיגְנִיטְמְפִיךְ?
דוֹ בִּיטָּסָטָ נְעַבְּן מִירָ?
פֿאָרוֹוָאָסָ-זְשָׁעָה הָעָרָ אַיְן, נָאָר אַיְן הָאָרָץ קְלָאָפָּה?

זע ווי דער ווינט לאכט פון אונדזָן
וועי דורךיכטיך מיר זענען.

האלט מיך גוטַן
וילסט מיך ארויסלאזָן פון האנטָן?
ניין!

עס שווינדلت מיר שוין נישט דער קאָפּ.
ביסט נעבן מיר?

וואָס האָב איז דיר געוואלט זאגן?...
יא... וועגן אויגן,
וועגן פֿאָרבּ,
וועגן זילאָכְרָן...

סודותדייקער סוד

לייבע, לייבע,
סודותדייקער סוד
סודותדייקער נאך ווי גאט.
וואס הייט ליבע?
וואס איז ליבע?
לייבע איז אוזונס
וואס טילאצט זיך נעמטען אויף די הענט
אוון מען לאזט עס זיך באזעטען
איין אלע אברעם, איין גאנצו גוף,
ביז מען פילט עס לעבעט אוון גייט איין אלע אדעראן,
פון די אדעראן צום הארץ
אוון פונעם הארץ צוריך איין אלע אדעראן.
לייבע איז אוזונס
וואס לאזט זיך נישט מאכן א שפאן אליאן
די גייט מיט דיר איין קינא
אוון צערמאנט דיר
אד אזה פילט האסטו שווין געלעבט
אוון געשאָפַן
אוון איין א פארליבטן שלאָף
ביסטו אנטשלאָפַן געווארן
אוון מען האט ביי דיר דעת פילט צוגונגנונגבעט.

לייבע איז אוזונס
וואס איז מיט דיר אפיקלו איין שלאָף
אוון ווועקט זיך אויף פארטאג
אוון וווען דו כאפסט זיך אויף
אוון צנטס איז ז'אייז נישט לעבען דיר
באפאלט זיך א שווערעה, גרויער אומעט.
דעםלאָט וואשטען גיך אָפַט דעם אומעט
וואזט איבער דעם אומעט איין שפיגל
מייטן לעצטן קוק וואס דו טווטס אויף דיר
אוון גייטש זוכן די לייבע
איון א דריין העמד א ווים.

לייבע איז איז איז איז איז איז איז
וואס הייסט דיר יעדן טאג פרעגן
צ'י זענען נישט צו איינגענטארבט
די רונצלאן אויף דיין שטערן?
צ'י שטערן זי נישט זען
ווי זו האסט לייב?
צ'י ביסטו גאנונג שיין?
צ'י ברענרגסטען מיט דיר ליכט גאנונג ווען זו דערשיינסט?

לייבע איז איז איז איז איז איז איז איז איז
וואס הייסט זייר פרעגן יעדן רגע
צ'י זעט מען אין די אויגן דיינע
ווײַפְלַן דו האסט לייב.
צ'י ביסטו גאנונג גוט און דיין
צו דיין פאָרְלִיבֶּט.
אייך וויל!

די טראָר

די נאכט די גאנצע בין איז נישט געשלאָפַן
עס איז דיין טראָר געקומען מיז באשטראָפַן.
געקוקט מיר איזו די אויגן און געפרענט
צי זאגן דיר או כיהאב דייך ליב האב איז געמענט?

פארוֹאָס נישט זאגן אֶזְאָ שיינעם אַמְתָּה?
אט האָסְטוֹ דֿא מִיּוֹ הָאָרֶץ, צענעם עַס
און קוק אַרְיָין בֵּין אַין די טִיפְסְטָעָן טִיףָן
אונ זע צִיּוֹן דָּאָרָת פָּאָרָאָן אַ פִּיחָן כָּאַטְשׁ פּוֹן שְׂטִיףָן.

גריין

א נאכט, א נאכט,
פֿוֹן טויזנט און איין קריין.
פלאנטערן די קריין זיך און קריין
ס'האט פֿאָרְפֿלָאנְטָעֶרט זיך אַ קְרִיֵּן.
קומטן מיך די קריין פֿאנְטָעֶן
וַיְיַל אַיך בֵּין דַעַט גְּרִיּוֹן בְּאֲגָאנְגָּטָן,
וַעֲטָן אַיך חָבֶב מִין גְּלִיק בְּאֲגָאנְגָּטָן
אוֹן גַּעַלְאָזֶט עַס אַין דַעַר פֿרְעָמָד.
מָאנְטָן די נַאֲכָט בֵּי מִיד אִיצְט חַשְׁבוֹן
אוֹן צָוָם מַשְׁפְּטוֹן מִיךְ נַמְמָט.
זָאָג אַיך אַז אַיך וַיְיַל פֿאָרְכְּטָן,
איַן בֵּין גְּרִיּוֹת מִין לְעַבְנָן שְׁמַנְקָטָן
אַז מִין לְיִבְעַן זָאָל אַין לְעַבְנָן
נִישְׁטָמָע וַיְיַסְן פֿוֹן קְרִיּוֹן בְּעַמְקָטָן.
פֿוֹלִיעַן אָוּ אַלְאַ נִיעַט קְרִיּוֹן
מעַנְגַּסְטוּיִז אַונְן אַיְינְצִיקְווּיִז
אוֹן די קְרִיּוֹן וַעֲרָוָן אַוְיָגָן
אַיך זָעַם מִין לְיִבְעַן יַעֲדוֹ קְרִיּוֹן.
זָאָג אַיך: לְיִבְעַן,
בִּיסְטָן זָאָל דָא שְׂוִין,
וְאַסְדוּשָׁע שְׂוִינִיגְסְּטוֹן רַעַדְן בְּאַוְיִיז!
זָאָג די קְרִיּוֹן זָאָלן וַיְיַסְן
אַז אַיך בְּמַסְעָר אַוִיס דַעַט גְּרִיּוֹן.
שְׁרִיִּי אַיך אַין דַעַר נַאֲכָט אַרְיָיו
אוֹן אַיך וַיְיַוְן אַונְן בְּעַט אַונְן קְלָאָג...
בֵּיַז די נַאֲכָט הַעֲרָת וּוֹאָס אַיך זָאָג
וְעַרְתָּא קְרִיּוֹן פֿוֹן אַלְעַט קְרִיּוֹן —
טָאָג.

א טאג צו גאסט

אט זענען מיר וויזער פארן וויסטן פאפיר,
ニישט איז אונ דז — נאָר מיר.
אוֹן מיר פיערטן אוֹיף דעם פאָפִיר
דעם טאג וואָס איז געבורן
אוֹן איז צו אונדזע דערגןגען
נאָך אַזְוִיפִּיל יַאֲרָן וָאֶגְלָטְנִישָׁן
מייט דער האָפֿעַנְוֹרג
ער ווועט ביי אונדזע זיַּן דז געפֿונְנָען.
אוֹן אָז אַטָּאג קומָט צו גאָסְט.
מוֹז מָטָן אוֹיפֿעַנְמָטָן אִים וֵי נָסְפָּאָסְט.
וַיְפַל עַר אַז אַונדזעַרְעָר, דער טאג
לאָקְמִיד אִים זַעֲרָפְּרִיעָן דָזָיַּן טָאנָן
אוֹן אִים ווִיזָּן
אונדזעַר האָב אוֹן גוֹטָם ווָס מִיר פָּאָרְמָאָגָן.
דאָל עַר הַעֲרָן שְׁעַקְסְּפִּירָס אַסְּאָנְטָט,
לייווִיקָס לִידְעָר,
ריַּלְקָעָט בְּרוּוּוּ
אַבְּיסָל פְּרָאָזָן טָאמָאָס מאָן,
אַטְּרוֹוִיס פָּוּן מָאָרָק שָׁאָגָאל,
די דּוֹרְכִּזְיכְּתִּיקְיִיט פָּוּן קָאנְדִּינְסִיקִיס פָּאָרְבָּן,
דאָס גְּרָא אוֹן בְּלָא פָּוּן אַיצְיָק מָאָנְגָּר,
די ווִיסְקִיְּטָס פָּוּן אַוְינְטָעָרָנוֹאָס אַלְאָנְגָּר.

ווער קְלָאָפְּט אֵין טִיר ?
דער טָאג גִּיט עַפְּנָנָעָן.
די לבָּנָה קְוָמָט אָרִיאָן
אוֹן הַיִּבְשָׁת אָוּ שְׁפִּינְעָן
אַחֲלָוּם
פָּוּן צְוּוִי פָּאָרְלִיבְּטָע
וְאָס הַאֲבָן גַּמְהָאָט אַטָּאג צו גאָסְט.

ニישט אײַנמַאָל

ニישט אײַנמַאָל וווען איז גײַ מיט דִּיר געָרְעָמֶת
טראָכֶט איז האָסֶט מֵיַּוֹן לִיד פֿאָרָאָרָעָמֶט.
וּוַיְלַ נָאָר דַּו בִּיסְטַ פֿאָרָאָו אַיְזַ יַּעֲדַן אַיְינָעַס מִיְּנָס אַ פּֿעָרָז
אוֹן חֹזֶק דִּיר נִישְׁטַ פֿאָרָאָן אַיְזַ
קִיְּנָעַר אַיְזַ דָּעַם גַּאנְצַן אָונְגָּעוּרָס.

נָאָר מִיר אַיְזַ גּוֹט צַו גַּיְן אָזְוֵי, מִיט דִּיר געָרְעָמֶת
אוֹן זָאגַן דִּירַה:
דוֹ האָסֶט מֵיַּוֹן לִיד גַּפְּוָרָעָמֶט.
אוֹן וּוַיְלַ דוֹ האָסֶט אַיְזַ לִיד גַּעֲבָרָאָכֶט
דָּעַר לִיבָּעַס פֿוֹרִיד אוֹן אוֹיד אִיר טְרוּוּעָר,
וּאָס זָעָנָעַן דָּאָךְ צַו גַּאֲרְנִישַׁט גַּלְיַּזְן,
נָעַס אַיְזַ אַז פֿאָרָ לִיבָּ:
זָאָל זָיוּן מֵיַּוֹן לִיד אַז אָרָעָמֶס
אַבְּיַיְמַר בִּידְעַ זָעָנָעַן רַיְזַ!

אוֹן סְזָוּעַט זִיךְ שְׂרֻעָפַן אַיְזַ אַ קְּרִיטִיקָעָר
אַ פֿאָרָשְׁטִיעָר אוֹן בְּאֲגִיטִיקָעָר
וּאָס וּוּטַ, נָאָכוּ לִיְּעָנָעַן,
מִיְּנָעַן לִידְעַן נִישְׁטַ פֿאָרָנִיְּנָעַן
אוֹן זָעַט זָאָרָן:
לְאַזְטַ אִים שְׁרִיבַן וּוֵי עַר שְׁרִיבַט, בְּאַטְרִיבַט,
אִיר זָעַט דָּאָךְ אַז עַר אַיְזַ פֿאָרָלִיבַט.

וואס טווען מיר איצט מיט דעם ליז?

בארעננט זיך וואס מיר האבו געטוו
כיהאב מורה גאר ער צו טראכטן איצט דערפונן
אוניס ס'אץ איז דער מנהגן
פארליבטנע זאלן זיין לייכטזיניק.
דאס האט די ייבע איז זיך די טוגנד,
צו מאכן פון דער ערטען — יוגנט.
או יוגנט איז דאך אומדערפארן
די טרעת כסדר אויף געפארן...
אויז דערקיערט זיך אונדזער שפאנען
איין שאטני וועלט פון הויכע טאנען,
אויף הימליסטעטשגעט, צוישן שטערן,
כדי אויפסניי געבערין ווערן,
דאס גיינ מיט צוגעמאכטן אוינן
געהילט איז פאסן רעגענבייגן,
אוו טריינקענדיך די מלך פון האניגציגן האפו,
גארניישט געטראקטן, איז אונדזער וועלט
אייז איבער נאכט געבליבן אפֿן...
און איצט, וואס טווען מיר מיט אט דעם ליז?
זוכט מען או ארט עס צו פארשליטן
צי לאזן מיר עס אויבן — אויף,
די וועלט זאל זיך דערויזן?

פָּרְוֹדָאַס?

געדנוקסטו נאך יונעם זונטיך אינדעפרוי?
אייז ביז געקומען זיך באונגנען.
איין דראיסן האט געשינט די זו
קאטאש זו האט געזאגט סיועט רעגענען.

ונעטראגן האסטו דאן די וויסט בלוזע
וועאס טוט דיך און אין טויזנט חנען.
ווען בידע צענען מיר פארבי די גאס,
עם האבן נאכגעהוקט אונדז אלע שכניט.

איך האב גמש פיגאלט זיך און זיינען אווין
אוון דארט גאנזון דאס גליק פון אלע ווועלטן.
אוון ווערד סיאאט און יענער רגע אווייף אוונז גטקוקטן.
הבאט אונד געצען אווינס וואס מהן דעת צעלטן.

פָּנוּ דִּינָם, הַצְטָרָאָל אֲוֹנְקָגְגָנְבָעֶט
אוֹן אִים אוֹסְגָּמִישָׁט מִיט אִירָע אִינְדָּרְגִּיד.
אוֹן אַנְדָּרְעָרָר... וְאַלְטָמִיט מִיר גַּהְאָט צָוּתוֹ,
פָּנָאָר אֵיר — גַּזְוֹנְטָרָהָיִיט — פָּאָרְגִּין אֵיד.

ז' האט טאקע באלאד באצאלט מיר מיט פראצענט
וועווע ס'האט א בלענד געטוו איר שיין
אווי' דער איזדליךיט פון דינען הענט.

הוינט טראגטטו אלץ די וויטס בלוזען.
און איז קומ ווינדר דיר אנטגען.
פארוואס עא איז דיך נישט ווי דעלטט...
אונו פֿיגְרִיטַטַּע דָּבָר הַיָּמִין זֶיך אָוֹף רַעֲגֵן

ווארט די ליבע און זי בענטק

ווײיס-באָר-עַמְתָּעָר-שָׂאָר-פּֿעָרָסְט
אָפְּרָגְּלִיגְּט צִיּוֹן אַיִּז אָוִיף צָהִיגָּן.
צִינְגְּנֶנדְּיקָע פּֿיְגָּל הָאָבָּן אָונְדוֹן פּֿאָרְלָאָזָט,
אוֹן דֵּי רָעְדָּנְדִּיקָע, שְׁוֹוִיגָּן.
אוֹיפּֿעַן וּמְגַדְּרַע שְׁנִי צְמַשְׁיִיט,
קְרָעְכְּצָט אָונְטָעָר דֵּי וִינְטָעָרִיטְרִיט,
אוֹן אָוִוף גִּילְטְּשִׁיקָע טְרָאָטוֹאָרָן
אלְטָעַמְּלִיָּיט, דֵּי שְׁנִיְּשִׁיךְ שָׁאָרָן.

בִּיזְעָר וִינְטָעָר מִיט דֵּי קָעְלָטָן
הָאָט פּֿאָרְפְּרוּירָן טְוִיזְנָט וּמְעַלְּטָן.
אַיִּן אֲקָלְזָרָע פּֿוֹן כְּמָאָרָע,
הָאָט דֵּי זָוּן זִיךְ אִינְגְּגָהִילִיט.
לְאָנָג שְׁוִין הָאָבָּן אִירָע שְׁטָרָאָלִין
מִיט אֲקִינְד זִיךְ נִישְׁט גַּמְשְׁפִּילִיט.
לִיְּדִיק שְׁטִיעָן אַיִּן דֵּי גַּעֲרָטָנָעָר,
טְרוּוּטִיק, דֵּי גְּרִינָע בְּעַנְקָע,
הִינְטָעָר אַיִּז-בְּלָומָעָן, בִּים פּֿעַנְצָטָעָר,
וּוְאָרָט דֵּי לִיבָּע אָוֹן זִיךְ בְּעַנְקָט.

חוּ אֵין תַּהֲלִים

צָו דַּיְרָה, לִיבֶּסְתָּע פָּוֹן מִין לַטְבָּגָן,
דָּאוּנָט מִין גַּמְזָאָנָגָן,
דָּאוּנָט דַּיְרָה אַ דָּאנָקָן.

אַ דָּאנָקָן דַּיְרָה פָּאָר בָּאַשְׁטִימָעָן מִיר פָּוֹן פָּאָרוֹסָטָן מִין גַּמְזָאָנָגָן,
אַ דָּאנָקָן דַּיְרָה פָּאָר בָּאֶנְגְּלִיטָן מִיר מִין יַעֲדָע טָאטָה, מִין יַעֲדָן גַּאֲנָגָן.

אַ דָּאנָקָן דַּיְרָה וּוָאָס דַּו בִּיסְטָ שְׂוִין דָא פָּוֹן פָּרִיעָר
אַיְן יַעֲדָעָר זָאָק וּוָאָס אַיְיךְ בָּאֶרְרָה.
אַ דָּאנָקָן דַּיְרָה פָּאָר בָּאַשְׁיַׁינָּעָן מִיר מִין טָאגָן אַוְיָיךְ מִין נַאֲכָטָן,
אַ דָּאנָקָן דַּיְרָה וּוָאָס דַּו וּוִיסְטָ שְׂוִין פָּאָר מִיר
וּוָאָס אַיְיךְ טָרוֹסָים אַוְן וּוָאָס אַיְיךְ טָרָאָכָטָן.
אַ דָּאנָקָן דַּיְרָה פָּאָר אַנְטְּבָלוֹיזָן מִיר זִיְּן טִיפְסָטָן סָוד
— דַּיְיַיְבָּט זִיְּנָעָם —
וּוָאָס מִיךְ נַעֲנְטָעָר הַאָט גַּעֲבָרָאָכָט צָו דַּעַם בָּאֶגְרָיף פָּוֹן גַּאֲטָה.
אַ דָּאנָקָן דַּיְרָה פָּאָר זִיְּן אַיְטָלָעָן בָּאוּזִיָּן
אוֹ דַּו בִּיסְטָ שְׁטָעְנָזִיק בֵּי מִין רַעֲכָטָר הָאָנָט
אַדָּאנָקָן פָּאָר נַעֲנְטָעָר בָּרָעְנָגָעָן אַוְנַדָּזָעָר לִיְבָּעָר צָו דַּעַם שְׁכִינָה קְרִיָּיָן.

אַ דָּאנָקָן דַּיְרָה פָּאָר דַּעַם דְּרָאָנָג וּוָאָס הַאָסְטָ דָעְרוֹנוּקָט אַיְן מִיר
צָו וּוּלְעָן וּוּסְטָן
אַ דָּאנָקָן פָּאָר אָט דַּעַם דְּרָאָנָג,
וּוָאָס הַאָלָט מִיךְ וְאָק אַוְן מַאֲטָעָרָט מִין גַּעֲוָוִיסָן.

* * *

אַיְיךְ זָעַדְתָּ זָעַנְתָּ אַיְיךְ זָעַדְתָּ הַיְמָלָה,
אַיְיךְ זָעַדְתָּ זָעַנְתָּ אַיְיךְ זָעַדְתָּ הַיְמָלָה,
אַיְיךְ זָעַדְתָּ זָעַנְתָּ אַיְיךְ זָעַדְתָּ הַיְמָלָה,
אַיְיךְ זָעַדְתָּ זָעַנְתָּ אַיְיךְ זָעַדְתָּ יַס אַ רְוִיְקָן
אוֹן וּוּלְעָן טָרָוְשָׁוְרָמִישׁ וּוּרְטָטָה.
זָאַפְטִילְגָן פָּוֹן דַּיְרָה אַיְיךְ יַעֲדָעָר פָּרוֹוֹו אַוְמְזִיסָטָן.
אַיְן יַעֲדָן גַּלְעֵיד מִיְּנָעָם, אַיְן יַעֲדָן אַטְעָם בִּיסְטָן.

זו האסט געמאכט מיך אויסציגגען מיין לייבע דיר
איין זילבן און איין טראפֿן
און האסט צווזאמען מיט איינזן ליד אויזן מיך אויפֿסני באשאָפֿן.
ニישט פֿאָרְבָּאָרְגָּן זענען שוין פֿוֹן לאָנגּ פֿאָרְ דִּיר
מיינע ליזנֶה,
מיין אַטְעָם,
מיין גַּלְיָדָרְ.
ווען מֵהָאָטְמָהּ מֵיָּוָן אַטְעָםְלָאָזְן גּוֹד גּוֹקְנָאָסְטָן נָאָזְ פֿוֹן זָוּ אָזְ שְׁטוֹיבָּ
שוֹיָן דָּעַמְלָטְ בְּסְטוּ לְעַבְנָן מִידְ גּוֹעוּנוּ,
וְיֵאָזְקַעְבָּ אַזְעָבָּ אַזְעָבָּ
הָאָסְטָן גַּעַזְןָ.

מיין ערשותער אַטְעָם — דִּיר אַזְאָגָּג, אַזְוִיבָּ
פֿוֹן דָּעַמְלָטְ אַזְיָן גּוֹעוּנוּ פֿאָר אַזְנָדָזְ שְׂוִיָּן אַנְגְּשָׁרְבָּן
דָּעַר וְיֵזְבָּ פֿוֹן צָעָרְ, דָּעַר וְיֵזְבָּ פֿוֹן לִיבָּן.
פֿוֹן דָּעַמְלָטְ בֵּין אַזְיָן דִּינְנָרְ
בֵּית אַזְיָפְשָׁטְיוֹן אָזְן בֵּית לִיבָּן
אוֹן סְאַיִזְמָיָן זִיָּן — אַזְגָּאנָצָן
נוֹאָר פֿאָר דִּינְמָטוֹ�עָןָן.

דרינְג אַזְיָין נָאָזְ טִיפְעָר אַזְיָן מֵיָּוָן הָאָרָצָן, אַזְיָן מֵיָּוָן אַטְעָםְ
אוֹן יַעֲדוֹן מֵיָּוָן גַּעַדְאָנָקְ באָפְעָל מִידְ אוֹן דָּעַרְאָט אִסְּמָיְן
הָיִת אַזְוִים פֿוֹן שְׁלַמְכָטָס מֵיָּוָן יַעֲדוֹן שְׁפָאָן
אוֹן פֿירְ דִּי טְרִיאָט מֵיָּנָעָם אַהֲיָן
וְנוֹאָר דִּזְבִּיסְטָ פֿאָרָאָן.

ברענאנדיקע בריך

כ'האָב הײַנט פֿאָרְבּוֹתְּנַט אָונְדוֹזְעַרְעַט בְּרִיכָּו.
מֵיר האָבָן גַּעֲקוֹצֶט
וּוי דָּאָס פֿאָפִיר האָט גַּעֲווַיְינֶט,
דָּעַר פֿלָאָס האָט גַּעֲלָאָכֶט,
אוֹו די אוֹתְּחִוּת האָבָן אַנְגְּרָעָהוּבָן פֿלִיטָן:
לְמַזְגָּו, יְזָהָר, בִּיתָן
דָּעַרְצִיְילָן דָּעַר גַּאנְצָעָר וּוּלְטָ
וּאָס מֵיר אלְיָהָן נָאָר וּוּיְיטָן.

אויף דער זאך

כ'האָב אַ גאנצָע נאָכְט גַּהֲהִיט דָּאָס אַנְקּוֹמָעָן פֿוֹן טָאג
אוֹן גַּעַצְיַילַט וּוֵי סְיוּעָרָן וּוַינְצִיקָּעָר דִּי שְׁטָעָרָן,
איַן אַונְגַּטְעָרְגָּאנְג וּוֵי זַיִן וּאַלְטָן אַלְטָן טֹוֹן אַזָּגָּן:
מִיר וּוּעָלָן מַאֲרָגָן גַּרְעָסָעָר איַן דָּעָר צָאָל נַאָך וּוּעָרָן.
אוֹיֶף דָּעָם זַעֲלָבָן פְּלָאָץ, דִּי זַעֲלָבָן שָׁנָה, מִיר וּוּעָלָן זִיךְ בְּאַגְּנָגָנָעָן
— סִינְגָּן סְיוּעָט רַעֲגָנָעָן —
געַגְעָבָן הַאָט אַ וּוַינְגָּדָעָם טָאג דָּעָר לַעֲצָטָעָר שְׁטָעָרָן,
דִּי שְׁטָאָט וּוּמָרָט לַעֲבָדִיךְ אוֹן לְאַזְטָן זִיךְ הָעָרָן.
דִּי גַּעַרְטָנָעָר וּוְאַכְּן אוֹיֶף,
סְפָּאַרְשָׁפְּרִיט אִיר דָּוֹפְּט דִּי לִילָּא
אוֹן אלְצָאָרָום דַּעֲרָמָאנְט מִיךְ איַן שְׁמָשָׂוֹן אוֹן דְּגִילָּה.

אויפן ערשותן שניי

לאמיר גיין אין איינעם
אויפן ערשותן שניי
פון נייעס יאר.
לאמיר גיין אייניענע
צוווי
אויפן ערשותן שניי
צוווי אין איינעם
און נישט זאגן קיינעם
ווער מיר זענטען.
קיינער וועט אונדז נישט דערקענען.

לאמיר גיין אין איינעם
וילסטו — נעם איך דיך צו מיר
וועל איך זיין דער איינער
וילסטו — נעם דו מיך צו דיך
וועמיר גיין אין איינער.

שפאנטן צוווי
אויפן ערשותן שניי
פונעם ערשותן שניי נאך דריינער
ווער מיר זענטען קאך נישט וויסן קיינער.

לאמיר גיין אין איינעם
אויפן ערשותן שניי
לאמיר גיין אייניענע
צוווי
אויפן ערשותן שניי
און זאל דיך וועלט זיך חידושן
ווי סיגייען אויפן ערשותן שניי
אין איינעם צוווי
און קיינער זעט פון טרייט
קיין שפער נישט הינטער זיך.

וְיִמְקַלֵּן גָּדוֹשׁ עַלְּךָ

איך ווואלט געווואלט, איז דער פרימארגן
זאל זיך ציען און א סוף
און איז זאל איזן פרימארגן
דיך טראגן אויף די הענט
און צען ווי דו לאקסט,
און צען ווי דינגען אויגן ווערטן גראטער, גראטער,
לייכטיקער אונז לייכטיקער,
ווי זיין וועדו טרויניריך
ווען איך האב נפעס נישט פארשטאנגען.

איך ווואלט געווואלט, איז דער פרימארגן
זאל זיך ציען און א סוף,
און איז זאל איזן פרימארגן
דיך טראגן אויף די הענט,
אונז הערטן אונזערען הרצער קלאפֿן
אזויאוּי ס'האט געקלאפעט דאס הארץ
פֿון מִיקָּלָן גָּדוֹשׁ עַלְּךָ,
ווען ער האט אויסגעטאקט פֿון שטיין
צוּוּי פֿאָרְלִיבְּטָע
וואס האלטן דיך אויף די הענט.

א דריימל

איך גי אינשלאיפן איצט מײַן בענקשאָפַט.
כהאָב זי געבעטן זאָל אלֵינוּ גיַו שלאָפַן
אוֹן מִיד זאָן אוֹיף דֵּיר ווֹארטן.
וַיְיָל זי נִישְׁט.

א האלבע בענקשאָפַט קָאָן נִישְׁט שלאָפַן.
די צוֹהייטַע הַעלְפַּט אַיז ווֹאָד בֵּי דֵּיר,
קוֹסְזָשָׁעַן, לאָמֵיר גַּיְוָן אָונְטָעָרָן פְּרִיאַעַן הַימָּל
אוֹנוֹ זָאָל די בענקשאָפַט, אוֹיכְלַעַט קָאנָעָן כָּאָפַן
א דריימל.

הענט

אָז מַעַן קֹוְקֶט זִיךְ אָוִיף דֵי הַעֲנֵט
אַיְזְ אַסְימָן פֿרִיד.

אָז מַעַן רִירֶת זִיךְ אָנוּ דֵי הַעֲנֵט
אַיְזְ אַסְימָן לִיבְשָׁאָפֶט.

אָז פֿאָרְלִיבְטָעַ נַעֲמָעַן אָוִיף דֵי הַעֲנֵט דֵי לִיבָּע
אוּן הַיְבָן זַי צַו יַעֲנַע הַיְיכָן.

וּאָס לְאָונַן זַי נִישְׁטָעַן מַעַסְטָן אוּן נִישְׁטָעַן גְּרִיכָן.

דַעַמְלָט שְׁטוּרָעָקֶט דֵי גַאנְצָע וּוּלָט אָוִיס אִירָעַט הַעֲנֵט,
פֿוּן דַעַט קְלָעָנְסָטָן בֵּיז צָוּם גְּרָעָסָטָן.

אוּן אַגְּרוּסָט נַעֲבָטָט פֿוּן הַטְּרָצָטָר הַיְבָט אָנוּ שאָלָן
אָז דֵי לִיבָּע זָאָל פֿוּן יַעֲנַע הַיְיכָן
נִישְׁטָעַן אַרְוֹנְטָעַרְפָּאָלָן.

איך וואלט געוואלט

איך וואלט געוואלט
פֿאָר דִּיר זַעֲרַה הַימֵל זָאֵל זַיְן שַׁטְּמַנְדִּיךְ בְּלֹוי.
דיַין אָוָיג זָאֵל קִינְמָאָל וּוִיסְטָן וְאֶסְטָאַז טְרַעְרוּיְטוּי,
אַיְן כִּישׁוּפִי-שִׁין פּוֹנָעָם לְבָנָה-בְּלָעָנָד
דיַין קָאָפְּ זָאָלְסָט לְיִינָן
אוֹרְפִּ קִירְשְׁעַלְעַן פּוֹן מִינְעַה הַעֲנָט.
איך וואלט געוואלט
דיַיךְ אִינְנוּיָגָן אָזְזִי
אָז אִינְשְׁלָאָפְּן דָּו זָאָלְסָט
מִיטַּ יְעַנְעָם נַאֲמַעְנַלְאָזָן גְּלִיקַ פּוֹן פְּרוֹוִי,
אוֹן דָּאָגָן וואלט איך געוואלט
מִיטַּ דִּיר אִינְיְינָעָם
איַן דַּעַר טְרוֹיְמָעַן זַעֲלָט
גַּעֲרָעָמָט וּוְאַנְדָּעָרָן
אוֹן פּוֹן דִּינָעַ לִיְפָן טְרִינְקָטָן
איַן קָוָשָׁ נַאֲכָן אַנְדָּעָרָן.

דוו דוו דוו
 דוו
 דו ביטט באלאכאנס געוווארן
 אויף מײַן גאנצן וועגן.
 איז בין גאנץ פאָרְשָׁוּינְזָן
 פאָראָנְגָּן בִּיטְטָן נָאָר דוו
 נָאָר דוו
 באָפְּרִי מֵין
 איז זָאָל זִיךְ קָאנְגָּן פֿרִיאָעָן מִיטְ דִּיךְ
 אֲנְדָעָרָשׁ וּמְעַסְתּוֹ בְּלִיבָּנוֹ אֶלְיָהָן
 אוֹן וּמְסֻט אָפִילָן נִישְׁטָן בָּאַמְּנָדָךְ
 וְעַן אַיז בֵּין גַּעֲוָאָרָן
 דוו

א הונגטש

אייך בין זיכער, איז איז האב דיז ליב געהאט
נאך איזידער אייך בין אויף דער וועלט געקוומען.
אייך בין זיכער, איז איז האב דיז ליב איזו
ווײַם ס'האָט נאך קיינער אויף דער וועלט נישט ליב געהאט.
אייך בין זיכער איז מײַן ווינטשן וואס איז ווינטש מיר,
ווינטש איז מיר איזו,
ווײַם ס'האָט נאך קיינער אויף דער וועלט זיז נישט געווינטשן.
אוון ווינטשן ווינטש איזו, איז די לייב אונדזערע
זאל אין אונדז וועקן
נישט דאס נידעריקסטע, טיפסטע פון דער חייה,
נאָר אונדז פירן
צו דעם סאמע העכסטען איין דעם מענטשלעכן,
וואס ברענגעט מיט זיז אלץ פרײַזן נײַע.

גּוֹרָל

ס'האלט די נאכט אויף טויזנט שלעטער,
היאנט בי זיך וועמגען כ'האָב ליב,
ווע צמשניעטן פון א מעסער,
הענגט לבנה, האָלב און טרייב.

קלאג איז מיז פאר האָלבן צויבער,
ווע מען קלאגט זיך פאר א פרײַנטן,
נאָר לבנה בליבט א טויבער,
ס'אַיז מײַן גּוֹרָל אִידער היינט.

פונקט ווי איז איז די א העלפֿט נאָר
אונ — וואָס האָט א העלפֿט די ווערט?
פונקט ווי איז זי בעש זיך: העלפֿט נאָר!
נאָר אונדז ביזען קיינער ערטר...

בענקשאפט

די בענקשאפט
ווײַיטיקט אוים אַין מיר
די לֵיבַשָּׁאָפְּטִילִידָעֶר
אוֹן נָעַרְתָּ זַיִ מִיטָּ מִין בְּלֹוט
אוֹן נָעַרְתָּ זַיִ מִיטָּ מִין מָארָךְ.
פָּוּן בענקשאפט
ווערָן מִינָּעָ גָּלִידָעֶר
מִידָּעָרָ, מִידָּרָ,
אוֹן אַיךְ לְעֵב אָזּוֹ
אוֹן אוַיסְגָּעָמָרְכָּעָוּעָטָעָר
אוֹן אַיךְ הָעָר
וּוְסְפִּירְפְּטָ דִּי בענקשאפט אוֹים
אוֹיפָ מִינָּעָ אוַיסְגָּעָהוַילְטָעָ בְּיִנְעָר
איַרְעָ לֵיבַשָּׁאָפְּטִילִידָעֶר.

פרק א'

כ'האָב קִינְמַאָל נִישְׁת גַּעֲוֹסֶט
וְוּ מַעֲרֵיב אַיְזָן.
פָּוּ צְפָנוֹ אָנוֹ וְוּ דְרוֹסָן.
פָּוּ מַזְרָח אַיְזָן דָּאָר אַפְּגַנְּשָׂעַדָּת,
פָּאָר מַזְרָחְיוֹאָנָט בֵּין אַיְזָן דָּאָר, וְוּ בָאוּוֹסֶט,
אַ לְּעַבְּנָלָאָג גַּעֲוֹעָן צָו אַרְעָם.

כ'האָב קִינְמַאָל נִישְׁת גַּעֲוֹסֶט גַּעֲנוֹי
וְוּ ס'הְוִיבָן אָנוֹ
אָנוֹ וְוּעָן עַס עַנְדִּיקָן זִיך אָוִיס
פָּוּ יָאָר דִּי פִּיר בָּאַקְאַנְטָע צִיטָן,
אַיְזָן וְוּלְכָן טָאגָן, דָּעָר זְוֻמְּטָר קוּמָט דָּעָם פְּרִילִינָג בִּיטָן,
וְוּעָן לְעַצְטָעָן וְגַעֲוָתָן פָּוּנָעָם זְוֻמְּרָע שְׁטָאָרָבָן
אָנוֹ ס'קוּמָט דָּעָר הַאַרְבָּסָט
דָּעָם זְוֻמְּרָע אָרָבָן.

עַרְשָׁת הַיִּנְטָט
וְוּעָן דַּו חַאָסְט מִיד פָּאַרְלָאָזָט
אָנוֹ כִּיהָאָב דָּעַרְפִּילָט פָּוּ אַיְנָזָאָמָקִיט דָּעָם פְּרָאָסָט
הָאָב אַיְזָן דָּעַרְוּוֹסֶט זִיך
וְוּעָן עַס אַיְזָן דָּעָרָעָר טָאגָן פָּוּ וְוִינְטָעָר,
וְוִילָס'הָאָט דִּי גַּאנְצָע קָעָלָט
פָּוּ גָּאָר דָּעָר וְוּלְכָט
אוֹיְבָפָגָר מִיּוֹן זִיכָן גַּעֲטָוָן אַ וְוּיָ
אָנוֹ דִּי נְשָׁמָה מִיר פָּאַרְשָׁיָט
מִיטָןִי.

פארשטייט מין, גערטנער

איך וועל נישט אויפהערן, א יעדן אינדערפרן,
איין וועלט-מאرك קומטן
אוו אויסקוניפן איעדן טאג דארט אלע בלומען.

זעקס מליליאן בלומען
דאָרף איז יעדן טאג.
זעקס מליליאן בלומען.
פֿוֹן די סאמע אומשׂוֹלְדִּיקְסְּטוּן בלומען
פֿאָר די זעקס מליליאן אומשׂוֹלְדִּיק אַוִּיסְגָּהְגָּעָטָן
פֿאָר די זעקס מליליאן פֿאָרְשְׁנִיטְעָנָן פֿוֹן מֵיְן יִדְישָׁן פֿאָלָק.

פארשטייט מין, גערטנער!
לאֶזְט די וועלט-אַינְדוּסְטְּרִיָּעָמִית אַיר וּוִיסְנְשָׁאָפְּט אָנוּ טַעֲכַנִּיך
לייפערן די בעטטע פֿלִיְמָשְׁיְינְן
לאֶזְט זַי לִיפְעָרָן מְכַשְּ׀רִירָן
צָו דַּעֲרָגִין דַּעַם סּוֹד פֿוֹן אָוְנְדָּזָר וּוְעַלְתָּ אַינְגָּאנְצָן,
נָאָר אַיר זָאָלָט אָוִיף קִין דַּגְעַן נִישְׁט אָפְּילָן
אוּיפְּהָעוֹן דָּאָס בלומען פֿלָאנְצָן
בִּיז אַיר וּוְעַט נִישְׁט אָפְּדָעָן מִתְּ בלומען
אָוְנְדָּזָר מָאָמָּעָקְרָבָּרְעָד אַינְגָּאנְצָן.

פארשטייט מין, גערטנער!
איך מוז האבן יעדן טאג
זעקס מליליאן בלומען.
בִּיז אַיך חָאָב זַי נִישְׁט
קָאָן אַיך נִישְׁט שְׁמַנְקָעָן
מיְן לִיבְסְטָנָר אַבלָּס.
אָנוּ אָנוּ אַבלָּס קָאָן אַיך צָו אַיך נִישְׁט קְוּמָעָן.

סיכון

פון זאנדבורג

גערטעכט איז זאנדבורג ווּטַן ער זאגט;
פאראן איז איין מענטש אויַף דער ווּלט,
ס'איַז זִיּוֹן נָמְתָּן: אלע מענטשָׁן.
פאראן איז איין פרוֹי אויַף דער ווּלט
אוֹן ס'איַז אֵיר נָמְתָּן: אלע פרוֹיָן.
פאראן איז איין קִינֶּד אויַף דער ווּלט
אוֹן ס'איַז זִיּוֹן נָמְתָּן: אלע קִיּוֹדָר.

נאָר אֵיך, אלע אַיבָּעַרְצָעַטָּר
— ווּילְדָר מְנַהָּג אֵיך אָזּוֹ
מעַן זָאַל צוּוִיְּפָלָטָן אֵין מִין טְרִיהִיָּת,
הָאָב גְּמֻנוּמָעָן מַר דַּי פְּרוּחִיָּת
אוֹן דַּאס אַיבָּעַרְגָּעַצָּעַטָּס אָזּוֹ:
מענטשָׁן דְּרִי מִיתָּהָלָבָן מִילִיאָרְד
פארָאנָטָן אויַף דער ווּלט.
ס'איַז זִיּוֹר נָמְתָּן: מענטשָׁן.
פרוֹיָן צוּוִי מִילִיאָרְד אָוֹדָאַי
פארָאנָטָן אויַף דער ווּלט.
ס'איַז זִיּוֹר נָמְתָּן: פרוֹיָן.
קִינֶּדֶר פָּוּן קָאַלִּירָן אַלְעָרְלִי
פִּירָאנָטָן אויַף דער ווּלט,
ס'איַז זִיּוֹר נָמְתָּן: קִינֶּדֶר.

אוחיות אין חלום

כהאב געהלומט מיט אפענעם אויגן
 אן אלפֿיבִּית איז צו מיר אונגעלאויגן.
 אין חלום זערזע איז ער איז לאטיגנער,
 טראכט איז מיר תיכפּ:
 דער איז נישט מיינער.
 דריי איך מיך אויס
 דער חלום זאל זיין אויס.
 נאר ווי איז קארטשע מיך איז
 און טראכט נאָז
 וואָס דער חלום קאָנו זיין,
 פיל איז איז איז בּוּ אַז אלפּ
 און ס'הייבְּט אַז דִּי בענקשאָפּט
 מיך שניעדו ווי אַזְגַּב
 און ס'געט מיך איז שטיבּל
 צו זיך באָז דִּי בית
 און זאגט מיר: איז וויס
 דיך נעמת נישט קיינ שלאָז
 עס שרעקט דיך דִּי תו.

נאָרעלען, נאָר,
 צהוישן אלפּ און תו
 פֿאָראָן איז דִּי בית אַז דִּי שֵׁין,
 דִּי גִּימָל אַז דִּיש
 אַז דִּי דִיש — כָּאטְשׁ זִי איז נישט בלוט אַז פְּלִיעִיש
 טִילֶט זִי אַפּ דִּי פִּינְט פּוֹן פְּרִינְט
 אַז דָּאָרט מִיט זִי
 פֿאָראָן איז אוֹזְדִּי האָז
 וואָס פָּאָר שְׂוִיבְּן יְבּעַ
 מָזַעַן הָאָבוֹן צוּווִי:
 אהבה!
 אַז דִּי דְלָת אַז קוֹף
 אַז יְמַדְעַס אַז אַז יְמַדְעַן וְאַרְטַּח

האָט זיך זיין באָרוֹף.
ווער שמוועסט נאָך
פֿוּ דער למד מיט זער וו...

דאַ הײַבְט אָן דער חילומָן גִּין אֵין שלאָפָּן.

אָנוּ אַיך וווער אָ לְמָד
איינְגֶּנְהָילְט אֵין בלעָטוֹן סָאמְעָט.
ווערט דִּי ווֹ אַין כֻּם — ווַיִּזְוַיּוּ,
הַיְּבַט אָן ווַיְיַנְעַן:
אוֹנְטָמָר בלעָטוֹן סָאמְעָט זָארְפָּן שלאָפָּן צוּווִי.
הַלְּ אַיך אֵין דִּי ווֹ אַין סָאמְעָט
אָנוּ אַיך לוֹעֵף מיט חַלוּס־אוֹינָן
דוֹכָן דִּין.
טרָעָפָּן אַיך דִּיך אֵין רַעֲגַנְבּוֹיגָן
איְבָעָר אַיְדִּישָׁן סָפָּר גַּעֲבוֹיגָן
אָנוּ אֵין אַלְעַ אַותִּיחָות
זַע אַיך דִּין פְּרִידָן ווַיְגַּרְוִיס זַי אַיְזָן,
וַיְסַפֵּס פִּינְקָלְעָן דִּינְעָן אוֹרגָן
וּוְעָן דִּי פָּא דָעַרְמָאנָט דִּיך פְּיעַר
אוֹנוּ דִּי צְדִיק שְׁרָעָקָט זַיְן הַאֲרָךְ
אוֹנוּ דִּי שְׁוִין שְׂטִילָס אֵין קְלָאָפָּן אֵין זַיְן רַעַשָּׁה.
אָט בְּרָעַנְט אִיר בְּיַדְעָן אוֹעֵף אַשְׁיְטָעָר
אוֹנוּ אָט לְעַבְט אִיר אוֹעֵף פּוֹן אָשָׁה.
אוֹנוּ אָרוֹפְּגָעַלְעָבָטָן נַעֲמָסָן זַיְן דִּי אַותִּיחָות צַעְמִישָׁן,
גִּיבָּן זַיְן אַרוֹסָּס אַ קְלָאָנגָן,
וַיְיִבְּשָׁס אַגְּרָרָר פּוֹן קְלָאָוּוֹישָׁן.
פָּאַרְשָׁטִי אַיך נִישְׁתָּחַדְעָן קְלָאָנָגָס בָּאַטִּיעָת
אָנוּ אַיך וווער טְרִיבָּב,
נַאֲרָ דִּיר צּוֹלִיב
הַאָב אַיך דִּי אַותִּיחָות נאָך מַעֲרָעָר לִיב
וּוְיִכְּהָאָב דִּיך לִיב ווּעָן אַיך פָּאַרְשָׁטִי נִישְׁטָן,
דִּינְעָס אָסָד ווָאָס אַיך דָּעָרְגִּי נִישְׁטָן.
נַאֲרָ אַיְדָעָר מִינְעָן אוֹיגָן הַיְּבָן אָנוּ מיט טְרָעָרָן קְוֹעָלָן
טוֹ אַיך אָנוּ דִּיר אוֹיְפָן הַלְּדָן
פּוֹן צְוַיִּי אָנוּ צְוֹאָנְצִיךְ יִדְיָשָׁע אַותִּיחָות
אַשְׁנִירָל קְרָעָלָן...

וּוְעָן כִּיהָאָב זַי אַוְיְגָעַלְעָכָאָפָּט
גַּעֲוָאָלָט כִּיהָאָב ווַיְיַנְעַן פָּאָר יִסְוְרִיס.

עם האט שוין נישט געפנעלט קיין סן
נאָר אַפְּרַעַהָאַלְטוֹן האט מיך דער תְּנוּךְ
וּאָס אִיז גַּלְיָגֶן לְעֵבֶן מִין צָוָאָפָּנוֹ
אֲפָן פּוֹנְקָט בַּי שִׁיר הַשִּׁירִים.

ווערטער

“סיג לחכמתה שתיקחה”
הויסט עס איז מען דארף דאס ווארט דערשטייקן?

פישוטע ווערטער, אמתע ווערטער,
זוכן זיך ערטער
אוון קומטן מיך פרעגן
צ'יך וויס נישט און ארט,
גרוייס ווי א ווארט,
מיט זונ און מיט רגען,
דנטס קאָפ ווּ צוּ לִיְגַּזְזֵז
פֿרוֹווֹ אַיךְ דֵי ווערטער
פֿאַרְנָאַרְןּ מִיט ווערטער,
זאגן זיך — נירין!
דו גיב צו פֿאַרְשְׁטִין
ויאָזְזִי קָאָן גַּמְשָׁעָן
אַז אַמְתָּע ווערטער
זוכן דֵי ערטער
אוון בלאנדזען אַרְוָם,
פֿאַרְחַתְמַעְטָעָן, שְׁטוּם,
אוון שאָר אַז לִיגְזַּע
שְׂפִיְיגַּן דֵי שְׂפִיְיגַּן
אַרְזְוִיפּ אַז אַלְץּ הַעֲכָעָר
אוון גַּעַרְןּ דֵי וועטלְט
מייטן סְמָסּ פּוֹן זַיְעָרּ בעכער?

געט אַיךְ דֵי ווערטער
איַן האָרֶץ אַרְיִין, פֿרְוּם,
אוון זָאָג זְיךָ אַז שְׂוֹוִיְיגַּן
הויסט נִישְׁט זִין שְׁטוּם,
עס מאָכְטּ זְיךָ אַ צִיְיט
וּלְעָן שְׂוֹוִיְיגַּן זָאָגְטּ מעָר

פָּוִינְדָּאַרְטָ אֲוֹן פָּוִינְ טְרָעָרֶר.
אֲוֹן וּוֹוֵיל אִיז דָּעַם מַעֲנְצָשָׁן
וְאֶס שְׁעַלְתָּו אֲוֹן בְּמַנְטָשָׁן
קָאָנוּ עָרָ מִיטָּ לִידָ, מִיטָּ בְּלָוָטָ,
אֲוֹן מִיטָּ בְּלוּטָ
אֲוֹן שְׁעַלְתָּ אָוִיךְ אֲוֹן בְּמַנְטָשָׁטָ אָוִיךְ,
וְעָנָ עָרָ אִיז שְׁטוּטָ.

מיט יצחק לייבוש פרץ

מיט לייבשאפט ווילדמע איך די שורות דעת
אנדענעם פון מיין חבר פרץ, אהרן שוחטיס
זונ, וואס איז אין די פינצטערע מליחמה-
יארן נישט מיד געווארן אונדזן צו זאגן
פרץ'ס "מיין נישט" ! אויף טויזנטער וואָר
ריאנטען.

איך גרי ארום אונ רעד מיט דיר אוזוי שוין וויפל יארוֹן,
איין געסלען אָרְעַמּוּן, איין גאָסֶן דָּוִישֵׁקָעַ פָּוּן גְּרוֹזִיסְטָרַ שְׂטָאָטָן,
אמאל בין איך מיט דיר, איין טרוּם, איין בלומען-לאָנד פָּאָרְפָּאָרָן
אונ אָט אויך היינט, מיר גיינען ווידער טראָט בַּי טראָט.

זוי מוחל מיר וואָס תְּמִיד ווּנְדָן איך זיך צו דיר פֿער דָּו.
איך מיין דָּו ווִיסְט אַיך טָו עַס נִישְׁט אָוִיס מאָנְגָּל אַיך דָּרָאָרָך.
נאָר צְוָגְּחוּווִינְט האָב איך זיך שוין אָזּוֹן, אָז ווּנְעַן מיר שׂוּ�עָר אַיך
דָּיך אַ פֿרְעָגְטָוּן:
נוּ, וואָס זָאָגְטָוּן, פרץ?

איך וואָג עַס אויך צו טוּן ווַיְיל איך ווּנְרַע עַלְתָּעָר וואָס אַ טָּאָג
אונ דָּו ווּרְעַסְט וואָס אַיאָר אלְאָז יִנְגְּנָעַ.
אַ סְּימָן האָב איך אָז סְּיאָז אַמְּתָה וואָס אַיך זָאָגָן
ווַיְיל באָרְגְּ-אוּרְיָה — מיט דִּיר — מיר גיינ אַיך גִּרְגְּנָעַר.

לעבע מיין הארץ, אַמְּאל, אַונְטָעַר דָּעַר גַּעֲלָעַר לאָטָעַן,
בָּאהָלָטָן האָב איך דָּאָרט דִּין "מיין נִישְׁט"!
אונ צְהָאָב אִים צְמַנְדְּלִיק מָאָל אַ טָּאָג גַּעֲזָגָט אוּרְיָה אָוּן וּמוֹעָנִישָׁן.
וועָן דִּי פָּאָרְטִילְיָקָוָג אִין יַעֲדָעָה דָּגָע גַּעֲשָׁטָאָנָעָן אוּרְיָה דָּעַר לְזִיעָר
אונ מִהְאָט דָּאָס יַיְדְּן-פְּאָלָג גַּעֲפִירָט צָוָם קְוִילָעָן
וּוְיַעַנְעַן פִּירָט דִּי לְעַמְעָר,
הָאָט זִיך דִּין וְאָרט גַּמְאָכָט אַ וּמְגַ אָוִין דָּוָרָן
תְּפִיסָה אָוּן לְאָגָעָר-מוֹיָר
אונ סְּמָהָט גַּמְמוֹטִיקָט אוּרְיָה אִין שָׁוֹל אָוּרְיָה דָּעַם בְּעַלְ-אָמָוָר.

ווען ס'האט די ברזילן אונַגראינע בעסטע מיט שפֿאָט
אויף מיר געשפֿיגן

אוון האט דעם שוואוכן כה פון מיין גוף געוואָלט באָצווינגןן,
האָב אוֹז אונטער די שווערטען קלעפּ און לאָט געקרעכּצּ
נאָר זיַּן בְּתוֹךְ נִיגּוֹן האָט אֵין מיר געזינגןן.

ווער שמונעט נאָך היינט, ווי נאָענט דו בִּיסְטִין!
באָגְלִיעִיטְסְטִין דָּאָך מִיד אוֹוֶף יַעֲדָנוּ וועגּ.
ווען מיין בָּן דָּוָר אֵין רַוְמְעָן פְּלִיט
אוֹן מאָכְטִין באָלְד אֵין דעם הַימְלָעָנָר
מיין קָאָפּ פָּאָר אִים ווען אֵיךְ פָּאָרְנִיגּ
איַּץ טְרָאָכְטִין מִיט שְׁטָאָלִיךְ צוֹ דִּין «אוֹוֶיבּ נִישְׁט נאָך הַעֲכָעָד»...

ס'איַּץ גּוֹט מִיט דִּיר צוֹ גִּינוֹ.
עס גִּיט זִיךְ נִיחָאָר
נוּ, אָוֹדָאָר, זִיכְעָוָן,
אנְדָעָרָשׂ וְאָלָט דִּין לִיד גַּעֲלָוְנְגָן,
גָּאָר אָנְדָעָרָשׂ דִּין טָאגּ,
ווען מעַן שְׁטִיקְטִין נִישְׁט אָפּ דעם נְכָאָר
פָּוּן דִּין וְאָרט בֵּי זַעַקְסִים מִילְיאָן...

שְׁוּן וְוַיְפֵלּ יָאָר אֵיךְ גַּי אָרוֹם אָזְוִי מִיט דִּיר,
דעָרְפּוֹן האָמִיר נאָך נִישְׁט גַּעֲנָגּ גַּמְרָעָדָט
אוֹן הַעֲרָאָן פָּוּן אַנְיְּעָסּ נְאַצְּיְּ-פְּרָעה
עַרְגָּעָץ וְוַיְתֵּן פָּוּן ווען אוֹן ווען
יעַנְעָם אַלְטוּן רֹופּ: הַבָּהּ נַחֲכָמָה לוֹ פָּן...

פְּרָעָג אֵיךְ דִּיךְ: בֵּיזְוּן!

די פְּרָאָגָעּ נָאָגָט מִיד אָזְוִי שוֹעָרּ, טִיוֹוְלָאָנִישְׂן
דעָרְפּוֹן האָמִיר נָאָכְנִישְׂט גַּעֲנָגּ גַּמְרָעָדָט.
דָּאָסּ מאָכְטִין מִיד אֵז אֵיךְ גַּי אָרוֹם אָטָאגּ וְיַמְאָנִישְׂן.
דָּעַם צְוֹוִיטָן אָטָאגּ עַס קּוֹמֶטּ צוֹ מִיר אֵין טְרוֹוִים האַמְלָעָט.

לוֹ קוֹקְסָטוּ ווען אֵיךְ רַעַד צוֹ דִּיר?

אייך זען: דײַן האנט אלס דעכל פאָר די אויגן האָסְט געשטעלעט
און קוקסט און זפסט דײַן אויסגעטראֹיםטע וועלט.
אָ פרײַט וועלט! די פעלקער לֵעֶבן זיך אַין פרידן!
מייט פעלקער גלייך — די שבתֿיּוֹם-טוּבְדִּיקָע יַדָּו.

דאָס בילד איז געטלאָע!
און זען מען לייענט דאָך דײַנע יומֿ-טוּב בלעטלאָע!

פרץ' א דאנק

שבת'רו.
פרימארגן — שטייל.
איו די בימער
דוישט א פרילינגרס-וווינט.
פרץ טינקט אצינד זיין פעדער
איו דעם לאפטן טראפּן טינט.
טוט די פעדער וואס ער הייסט אוּר,
גייט נאך זיין געדאנק.
אוֹן פארשראיבט אונדז בירושא
פרץ' לאפטן דאנק:
שטיילער, שטיילער, דאנקען וויל ער...”
לעכטן וווערטער פוּן א ניגון
איו די לאפטן שוועבן
פוּן א ניגון וואס געוועבט האט
פרץ בי זיין לאבען...

אוּף א באָרג, פוּן הימלְהִיך, א גרויסער שטערן פאלט.
קילער וווערט דאס הייסט הארץ, אלץ קילער, קאלט!
שטיילער, שטיילער, דאנקען וויל ער...”
לעכטן וווערטער, לעכטן וווערטער,
פוּן זיין מַח אוֹן זיין הארץ.
אוּף די וווערטער, לעכטן וווערטער,
פאָלט א פָּאָרָהָאָנָּג — — — שׁוּעוֹר אָן שוֹוָאָרָאָך.

פאָלט א פָּאָרָהָאָנָּג אוּף די וווערטער,
ニישט אוּף זיין געדאנק,
זיין געדאנק — ער קאָן דאָז פְּלִיטְן —
פָּאָר דעם פְּלִי — אַ דאנק!

שטיילער, שטיילער, דאנקען וויל ער...”
לעכטן שוּרָה דאנקט.

דאנקט אים אפּ, דעם קאָפּ געבעיגן.
אונדזער פרץ דאנקט.

הויבט דעם קאָפּ הוויך ! שטאלץ זיין יידז !
— דאס איז זיין פֿאָרלאָנג —
איין אַ וועלט פֿוֹן לויטער יומְ טוב
פֿאָר זיין בריכה — אַ דאנק !

דאנקט אים אפּ פֿאָר "דרײַן מִתְהָנוֹת"
אוֹן פֿאָר "בְּאַנְצִימְ שׂוֹוִיג"
דאנקט אים אפּ פֿאָר "אוֹבּ נִישְׁט נֶאָךְ הַעֲכָר" ...
דאנקט אוֹן הַעֲכָר שְׂטִיגֶט.

דאנקט אים פֿאָר זיין אוֹיסְרוֹפּ : "מיין נִישְׁט אֵ?"
פֿאָר זיין "הָאָפּ אוֹן גְּלוּבּ !"
"אַלְעַ מְעַטְשָׁן צָעַנְעָן בְּרִידָעָר",
פֿאָר זיין "טְרִיסְטָן" אַ לְוִיבּ !

פֿאָר זיין ווֹאָרט מִט אַדְלָעָרְ פְּלִיגֶגֶל.
פֿאָר זיין לִיבְעַלְיַיד.
פֿאָר זיין זָאָרג פֿאָר אַונְדְזָעָר גּוֹלָן,
דאנקט אים אַפּ מִט לִיד.

פֿאָר זיין לְעַבּוֹן ווֹאָס גַּמְשָׁעָנְקָט עַד
הַאָט פֿאָר אַונְדְזָעָר קִיּוֹם
פֿאָר זיין שָׁאל פֿאָר פּוֹיִ אָנוֹ שְׁלוֹם
? אַפְּמִיד דָּאַנְקָעָנוּ אִים.

פֿאָר זיין שְׁטוּמָנְגָּר, שָׁאָרְפָּעָר טָעָנה
כוֹ דָּעַר אַלְטָעַר ווּעַלְט,
וֹאָס גַּעֲמוֹטִיקָט הַאָט אִין גַּעֲטָס
אִין דָּעַר נָאָכָט גַּעֲהַעַלְט.

פָאַר זִיּוֹן אָוּמְרוֹג, פָאַר זִיּוֹן שְׁטְרַבְּבָּן,
צַו אֶלְקַן וְאֶסְשֵׁין אָוֹן נִיּוֹן,
פָאַר דִּי פִּינְטְּעַלְּעַן וְאֶסְשֵׁרְדָּן,
פִּינְטְּעַלְּעַן דִּי דְּרַיִי...
...

“שְׁטִילָעָר, שְׁעִילָעָר, דָּאנְקָעָן וְיִילְעָר...”
פֿרְץ' נִיגּוֹן שׂוּנְבָּט.
“שְׁטִילָעָר, שְׁטִילָעָר, דָּאנְקָעָן וְיִילְעָר...”
פֿרְץ' נִיגּוֹן לְעַבְטָן!

אָפְרִיל, 1965

סיכום

יעדו טאג גיט אוייף דער טאג אין סיכסוך מיט דער נאכט.
די נאכט פארלאנגט זי זאל זיך ציון לענגען, מענגען,
אוו זיין זאל פארו טאג אלץ מענגען, מענגען.
מייט יעדן טאג הייבט און דאס זעלביבען געפעקט:
דער טאג, ער האט קיינו טאג נישט,
די נאכט, זי שלאפעט נישט דורך די נאכט.
די נאכט טרטט אפ, איז שאטען זיך באהאלט
אוו קומט מייט ניעט כוחות באלאז.
א מידער פון דער שלאכט, און ביקס און שרוייט,
פאלט אוונעך דער טאג.
זיין בלוט גיט צו דער זו און זי גיט אונטער דווייט.
גאָר ווען פאָרנאכט, די נאכט איז זיכער
אֶז דער טאג טוּט פֿאָר אַיר קְנִיעָן,
דעמלט מאָכט דער טאג זיך זיין געבעט
אֶז מָאָרגָן זאל אַויַּף טָאג ווֹיזָמָר שָׂאוּעָן.

אין דֵי אויגן פון אַשווארטצער קאָווע

$$\left(\frac{d}{dx}\right)^k\left(\frac{f(x)}{g(x)}\right)=\frac{1}{g(x)}\left(\sum_{j=0}^k\binom{k}{j}(-1)^{k-j}f^{(j)}(x)\right).$$

די גראָן רוישׂן ווי אַמְּאָל

די זוֹן האָט היינט צעפֿאַטֶּלֶת זיך די שטראַלְזַהָּאָר
וּוְאַ פּוּרְעָרְטָעַ אִין טְרוּיְעַר
אוֹן מִיטַּ אַ כְּמָרָם אַ גְּרוּיְעַר זיך פָּאַרְדָּעַטֶּת דָּאַס פְּנִים.
פּוֹן שְׁכְּנוֹתְזִיקְוּן וְאַלְגְּדַּעַן מַעַן הַעֲרָתָּה פּוֹן פּוּיְגְּ-טְרֵיְקָ קְיַיְן שְׁפּוֹן
איַן טְרָעָרָן וְאַרְגָּזָן זיך, וְוִיזְזָט אָוּרָס, דיַ נְאַכְּתִּיגְאָלָן.
סְחָאָטְ קְיַיְן שָׁוָּם בְּלָוָם איַן גָּאנְצָעָר גְּגַנְּטָה היַיְנָט
זיך נְיַשְׁטָ בְּאַנְגָּטָמָט מִיטַּ שְׁמִינְקָעַ.
עַס וְוַעַרְטָ גְּעַלְיִיגְטָ דָעַרְ גְּרוֹנְטְּ-שְׁטִיְין דָאַ
צּוֹם מְאַנוּמָנָנֶט
פָּאַרְ זְיַיְ קְזְוּשִׁים פּוֹן טְרָעְבְּלִינְקָעַ.
אַלְמָ שְׁטִיְינָעָרָ פּוֹן דָעַרְ וְוַמְּלָאָ
וְיַיְן זְיַיְן דָעַרְ וְוַיְנְקְלִישְׁפִּין
אַלְמָ שְׁטִיְינָעָרָ אִין זְיַעְרָ קְלָאָפָן וְוַיְנְשָׁלָן
אַז דָעַם מְאַנוּמָנָנֶט פּוֹן זְיַי
זָאַל אַוְיסְקָלָאָפָן דָעַרְ האַמְּטָרָ פּוֹן דָאַוְיְנְטְשִׁין.

גְּלִיְיךְ נְעַכְּתָן טְרַשְׁטָ
פּוֹן שְׁרָעָךְ אַוְן פִּיאַן
אַזְוִיפִּילְ מְנֻנְטָשָׁן
זְעַנְעָן דָא אַוְאָפָן פּוֹן זִינְעָן,
מִיר זְעַנְעָן דָא אַוְיִףְ אַט דְּעַרְזְעַלְבָּעָר עַרְד
מַעַן האָט גְּעַבְּרָעְנָגָט אַוְנְדָז דָאַ
גְּעַבְּרָעְנָגָט אַוְנְדָז מִיטַּ מַאְשִׁינְעָן.
מִיר טְרָעָטוֹן דָא אַוְיִףְ אַט דְּעַרְזְעַלְבָּעָר עַרְד
דיַ עַרְד אִיז דְּוֹכַט זיך אַלְץָ דיַ זְעַלְבָּעָר עַרְד.
הַעֲרָתָּה זיך דָאַס קּוֹל פּוֹן אַוְמְשָׁוְלְדִיקָן בְּלָוָטָה זְיַעְדָּה
דיַ הַעֲרָתָּה ?
דיַ גְּרָאָן רוֹיְשָׂן וְוי אַמְּאָל
אַ פְּאַסְטְּנָעָךְ-פִּינְגָּלְ קְלִינְגָּט אִין טָאָל
נָאָר בְּאַלְדְּ קְלִינְגָּט אַפְּ אַ וְיִדְעָרְקוֹג
וְאָס בְּיַיְתָּה דָעַם קְלִיאָנָג אַוְן בְּיַיְתָּה דָעַם טָאָוָן
זְעָקָם מִילְיאָן !
זְעָקָם מִילְיאָן !

מיט איגע יידן דא איז שטי
 די גאנצע וועלט איז דא זערונטן
 איז קזק און טראקט און נישט פארשטי
 צי טויט זעימיר, צי גאָר די מותים לעבן?
 א פוינטערען פון שכנומתדיקן דאָרף
 גמקומען איז מיט בידען קינדער
 ווייסט זי וואָס עס קומט דאָ פאָר
 צי קזקט זי גלאָט זוי אוֹיף אַ בײַז זונגעָד?
 איז שעס זיך פאָר דעם מענטשנִ-מִין
 און זיך אַ שטראל אַין קינדערען בליעָן
 איז שטרעהָך די אָרְטְּמָס צו אַ קינד געוונענד
 און חיל עס נעמען אוֹיף די הענט
 נאָר סַחַטְמָט דאָס קינד מיר אוֹיסגעדרוּיט דעם דוקן.
 צום ערשותן מאל געשטען, אַ קינד
 לאָל אַין די אוֹיגַן מיר נישט וועלן קזקן.
 די גראָן רויישן זוי אַמָּאל
 אַ פַּאַסְטְּנִיךְ-פִּיְפְּלִיקְלִינְגְּט אַין טאָל
 נאָר באָלֶד קַלְיְנְגְּט אָפְּ אַ וַיְדְּעָרְקָוֵל
 וואָס בֵּיתְ דַעַם קְלָאָנְג אַון בֵּיתְ דַעַם טָאוּן:
 זעקס מיליאָן!
 זעקס מיליאָן!
 איז זע זי אלע שפאנטן
 איבער אלע שבעהַ-מְדוּרִי-הִיטְלָעַרְ-גָּהִינוֹס
 שפּוֹרְיוֹן זוֹרֶד אַכְּצָן טוֹיזָנָט קָאמְנוֹן פּוֹן אָומְקוֹן,
 פָּאָלוֹן אַיבָּעָר אַכְּצָן טוֹיזָנָט הַיְּלָן אַון גִּיפְטִיקָעַ גְּרִיבָעַ
 וועַרְן אַיְינְגַשְׁלִינְגָן פּוֹן אַכְּצָן טוֹיזָנָט לעכָר
 אַיְינְגַשְׁלִינְגָט אַין אַכְּצָן טוֹיזָנָט שְׁפָאַלְטָן
 אַכְּצָן טוֹיזָנָט עֲקָדִישׁן דַּעֲרָשְׁטִיקָן זַיְעָר לְמַצְטָן רַעֲטָוָנְג-שָׁאָל
 אלע גָּהִינוֹס-קְרוֹגָן גִּיסְטָן אַוְיָס אוֹיף זַיְיָ דִּי גָּאָל,
 טִיכְּן פֿעַךְ אַון שׂוּעָבָל, גָּאָז, פָּאָרְבָּרְעָנָעָן זַיְיָ בִּץ אָש
 אלָאָ גָּהִיִּים, בְּסָוד, אָנוּ דַעַם קְלָעָנְטָן דַעְפָּאַרְטָאָזָשׁ.
 טִיכְּן פֿעַךְ אַון שׂוּעָבָל, גָּאָז, האָבָן פָּאָרְוָאַנְדָלָט זַעַקס מִילִיאָן אַין אָז
 אַרוֹיפְּצְוִישְׁטָן אוֹיף דַעַר טִינְטָן פּוֹן נִישְׁט גַּמְדּוֹקָטָן דַעְפָּאַרְטָאָזָשׁ.
 אַיז שְׂטִי דָא ווּ מַעַן לִיְגַט דַעַם ווַיְנְקַלְ-שְׁטִיָּן
 צום מאָנוֹמוֹנָנט
 פָּאָר די קְדוּשִׁים פּוֹן טְרֻבְּלִינְגָעָן.
 אלע שְׂטִיְינָרָן פּוֹן דַעַר ווּעַלְט
 ווַיְלָן זַיְיָ דַעַר ווַיְנְקַלְ-שְׁטִיָּן.

איך שטיין איז פארשטיינערט
און א שטיין מיר ווילט זיך זיין
אויסביביטן מײַן פלייש און בלוט אויף הארטן שטיין
וויל ווי א שטיין איך שטיין א שטומער
און טראכט און קאָן אליך נישט פארשטיין
ויאזוי איזוינס, איז אונדזעער דורך, מס האט געאנט געשען
איין מײַן פארשטיינערט הארץ
א שבועה איך באהאלט:
זאגן די הענט מיר בידען דארן,
די רעכטנע און די צינען,
אויב איך פאָרגען וועל און איך
קדושים פון טראבליגונקע!

טרעבליגונקע — אפריל, 1958

ריין הייט...

לאמיר בליבן ריין פאר אונדזער איגענעם מקום קדוש
פאר אונדזער איגענעם בית המיקdash.
יעדר מונטש האט זיין איגענעם קדשי קדשים
אייז זיין איגענעם בית המיקdash
ווע נאר ער אלין גיט ארין
או וווײַטער קיינעה, קיינעה.
יעדר מונטש בויט זיין איגען בית המיקdash,
זיין קדשי קדשים
יעדען טאג, יעדען טאג,
יעדע שעה, יעדע רגע,
ויל קיינער קאָן נישט לעבען או זיין איגענעם בית המיקdash.
די גאנצט וועלט וואָלט אומגעקומען
ווען זי באשטייט נישט פון אונדזערע בית המיקdash,
ויל, יעדר אינער, יעדר מונטש,
מוּז האָבוּן זיין איגענעם בית המיקdash
פון ליד אוּן פון ליבע
פון ברוייט אוּן פון האָנִיג
פון ווּין אוּן פון בלוט
פון קונסט אוּן פון אַמת
פון וואָרט אוּן פון פרײַנטשאָפֿט.
לאמיר בליבן ריין פאר אונדזער איגענעם בית המיקdash
ויל אנדערש קאנען מיר איין אַיס נישט אַרְיֶנְגִּין
ווען מיר דארפּן זיין אַמְּאל אלין.
או זעט אַמת קאנען מיר איין אַיס נישט אַרְיֶנְגִּין.
איין אַמת בֵּית-המִקְדָּשׁ קאנען אַרְיֶנְגִּין נאר ריינע מענטשן.
לאמיר זיך נישט פֿאָרְלָאָזָן אוֹיף דער זייפּ מיט וועלכּער
מיר וואָשָׂן זיך די חנטט
זייפּ קאָן זיין חלב פון אַפְּגִּירה.
לאמיר זיך נישט פֿאָרְלָאָזָן אוֹיף דעם פֿאָרְפּוּס מיט וועלכּן
מיר וואָשָׂן זיך דעם גוּפּ,
פֿאָרְפּוּס קאָן האָבוּן איין זיך קעצְ�וּ-קוּוּט.
ריין הייט
אמַת איין קונסְט

אמת אין ליבע
אמת אין פרײַנטשאָפֿט
אמת אין דער וועלט אין וועלכער מיד לעבען.
גייעו מיר אוריין אומריינע אין אונדזער בית המיקdash
אין ער פון קונסט — אנטלויזן פון דאָרט אלע מוזעס
אין ער פון ליבע — שטארבט די ליבע
אין ער פון פרײַנטשאָפֿט — ווערט ער פול מיט שיינאה
אין ער פון בלום — ווערט פון אלע בלומען דערגענע
אין ער פון וויאַן — גיסט דאָרט אָ רענן פון עסיק
אין ער פון האָנִיך — ווערט דאָרט אָ קוואל פון גאל
גייעו מיר אוריין אומריינע אין אונדזער אייגענוּס בית המיקdash
וואָס מיד אליען האָבן געבורע
צעפֿאָלן זיך די ווענט אָוֹן לאָזֶן אונדזער שטיין נאָקעטע
פאר זיך אָוֹן פֿאָר דער גאנצְטָר וועלט
אוֹן שׂוּנֵר אִיך צוֹ לְעַבְנָן אָוֹן אייגענעט בית המיקdash !
דאָס זָאגְט אִיך אָ זַיַּד
וואָס הָאָט מִיגְעָמָאָכְט דָּעַם חָוְרָבָן פָּוֹן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ צָוַיִ
אוֹן וּוַיִּסְטֵן וּוַיְשֻׁ�נֵר סְאִיך אָן זַיַּד.

צוקולעטקו

די אויגן וואס האבן היינט געקוקט אויף דיבנע בילדער
דא אין זאל,
זענען דא געלביבן.
זי ווערן אלץ קלענער, גליינזזיקטר,
דאס פיער פון דיבנע פארבן
אייסט זיך אוירין אין זי אונ הייסט זי שלאפען
אויף הימל-טפֿיכער
אויף טפֿיכער פון טרוים,
די אויגן ווילן אבער נישט שלאפען
זי קוקן אונ גלויבן נישט זיינט איגענעם קוק :
פון די לייזונטען הויבן אן ארויפליינן די שמעטערלינגען
דאס ערצעגען קריינט גיט צום ברונען נאך ואסער
דאס פלאקס באונגעט זיך צפֿאטלט
די מאסקסעס הויבן אן א מאסקז-טאנץ
דאס פעלץ רופט אלע שאך זיך פיטערן
די פיש און ואסער הויבן אן צו ציטערן
דאס יונגען פאָרל פאָרן טויער לאזט זיך שוונבן צום קאייד
שיט א ניגנו פון פֿאַלקלאָר
אויך גלאָ גלאָקטיין — דער איבערזעטער פון תנ"ז —
זי צו חצות, איז איצטער זיך
און זוי א פרומער, אונטערטטענייק,
זאגט ער תהליים אויסנונויניק.
זוער האט אַריינגענטעט לעבען איז אַער טויטער וועלט?
זוער האלט די וועלט אויף גליינזזיקע קוילן
און אנטבלויזטע פון אלץ וואס ז'האָט פֿאַרְהוּלן?
זוער שמיסט זיך זוי מיט דיטער
און לאזט זיך נישט קיין דו געפינען
און האלט זיך איז איז ציטער?
ז'יינ פיער, ז'יינ פיער,
דאס פיער פון ז'יינ טרוים,
דער טרוים פון ז'יינ פיער
ז'יינ פונק פון נבייאוּת
וואס בריט זיינט דו

וואס ברענט זיין דעם שלאָס אָפַּ די זונעס.
די אויגן דערפֿילן
או זיַּ קאנען זיך נײַט שטיַּלן
זונְיִיל זיעֶר קוק אִיז אַיבָּרְגָּעְצָוִיגָּן,
חַיִּ מִתֵּ אַשְׁלִיעָרָה,
סְמִיטָּ בְּלִיקָּ פֹּוֹ דִּינְיָנָּעָ בְּרַעֲנַנְדִּיקָּן אוֹיגָן.
זְדִּינְיָן אוֹיגָן, צְקוּלְעַטְקָן, וְזָסְטָן אַוְידָ פָּאָרְבְּלִיכָּן אַיז די בִּלְדָעָה
אוֹן גּוֹעַן אִי וּוְיַדְךָ אִי מִתְּ צָאָרָקִיטָּ מִתְּ מִילְדָעָ
צַּו די אוֹיגָן וְאָס גָּאוֹן נַאֲךְ שלאָס
אוֹן מַחוֹן זַיְן וּוְאָה, וְאֵיךְ מִתְּ אַחֲרִיות
כְּבִיסָּ לְעַרְנָעָן מַשְׁנוֹית.

דורך די שוויבו קומט אריין צו דיר
צו דינגע בילדער
זאָס איבערגערטענע לבנה-דרייפֿל,
זאָס באַאוּיזט זיך אוֹרְפּוֹן הימל מיטן מולֶךְ
איינגעקָרטשעט. ווֹי אַיִן חַבְּלִילְדִּה,
זּוֹלֵל זִיךְ עַס פָּאָרִינְגִּיקָּן די עַקְוּן בְּיַדְעָ
וֹו די עַקְוּן פּוֹו אֲקִיטָן,
אוֹיסְפּוֹלָן די לַיְדִּיקִיטָן,
אוֹנוֹ די וַיְתִּיכָּן לְאַזְּטָן נִישְׁתָּנָאָה,
מִיטּ קִיּוֹן האָרְ אַפְּילָן.
בְּזַיְלְבָּהּ חַבְּנָה חַוְּרָת נִישְׁתָּקְלַעְכְּדִיקָּן, אָ פּוֹלָם.

קנאה

איך בין איז מקנא, פליינר צו ניע וועלטן
דער שווארצאפל אייטער פארווננדלט איז אין לויטער שירה,
אי פון דעם געומגעטם, אי פון אויסבליך איז דער צוקונט.
דורך לינעס גראזלייניקע, גבראכענען,
ציפורען אונ עקוואציגעס,
שפְּרִירִוֹת אֵיר אַיְבָּעָר צִיְּתָן, רַוִּימָעָן,
אייטרע פְּלִיגָּל זָעָנָעָן פָּעָרָעָן
וְאֶס דָּעָרְפְּלִיעָן צַו דָּעָר וְאֶס פָּוּ טְרוֹזִימָעָן.
נָאָר בְּשֻׁמְתְּ מִין קָנָה וְאָקְסָט אָנוּ קָאָכָט וְוִי אַ וּוּלְקָאָן
בָּאָרוּקָט מִיךְ דָּאָד דָּעָר גַּעֲדָאָנָק אָז סְאִיךְ פָּאָרָאָן
אִין אַיְטָר לִיד וְאֶס פְּלִיטָזָם טְעַלְעָרָל פָּוּ הִימָּל
אַ וְיַנְקָ פָּוּ פִּינְקְלְדִּיקָע שְׁטָעָרָן
אוֹ אַוִּיךְ דָּעָר נִיְגִּיר צַי אַוִּיךְ דָּעָר לְבָנָה
קָאָנָעָן בְּלוּמָעָן בְּלִיאָעָן אָנוּ זִיךְ נְעָרָן.
גָּאָר בָּאָזוֹנְדָעָרָס כִּיחָבָג גַּעֲפָרִיטָזָק בְּיַם דְּוּרָהָעָרָן
אָז אַיְר גַּעֲטָרָאָכָט הָאָט אָז אַין הַעֲכָסָטָן פְּלִיטָן אַיְבָּעָר וּוִיס אָנוּ צִיְּתָן
אַיְזָ גּוֹט צַו פִּילָּן דִּי גַּעֲלִיבָּטָע בְּיַי דָּעָר זִיכְיָתָן
אִינְגָאנְצָן הָאָט מִין קָנָה אוּפְּגָנְמָהָעָרָט
וּוּנָן כִּיחָבָג גַּעֲהָעָרָט
אָז אַוִּיךְ קִיְּוָן רָגָע לְאָזָט אַיְר זִיךְ נִישָּׁט אָפְּרִיְּטָן
פָּוּ אָוְנְדָעָר מָאָמָע טָרָד.
פָּאָרוּוֹנְדָלָט אַיְזָ מִין קָנָה אַין אַ בְּרָכָה
וְאֶס בְּעַש פָּאָר אַיְטָר פְּלִי
הַצְּלָחָה.

אין חלום א שורה

כ'האָב א שורה אַיּוֹ שְׁלָאָפֶג גַּעֲלָומֶט
אַיּוֹ וַיְלַדְנוּ וַיְלַדְךָ דָּעַר סַאלָאָחוּי
שְׁפִילַט פָּאָר זִיךְ זִין סַאלָאָחוּי.
אוֹיְפְּגַעַכְאָפֶט זִיךְ אָנוֹ פָּאָרְשְׂרִיבָן,
בֵּינוֹ אַיְיךְ שְׁוֹן אָנוֹ שְׁלָאָפֶג גַּעֲלָיבָן,
אַיּוֹ קָזָק אָרוּם, אָרוּף צָסָם הַימָּח,
נִישְׁטָן קִין פּוֹיגָל, נִישְׁטָן קִין דְּרִימָל.
סַאָרָא חַלּוּמַי! גַּיְיָ פָּאָרְשְׂטִי
וְאָסָס אַחֲלוּמַי קָאָנוּ בַּאָהָלָטָן
וְעַטְנוּ עַר הַוִּיבָּט אָנוֹ וְעַרְטָמָר שְׁפָאָלָטָן
פָּאָר אַגְּרָם וְאָסָס קְלִינְגָט מִיטָּוִי
צַו אַיּוֹ וְאָרָט וְאָסָס קָאָנוּ זִין צָוִי.

זָאָל דָּאָס זִין צַו מִיר אַרְמָז
אַז אַיּוֹ מִיר לַעֲבָט אַזְיָץ אַזְוִירְטָטָן
וְאָס גַּאָז מִינְעָן שְׁפָוָרָן גַּיְיָ עַר
אָנוֹ עַר פִּילַט מִיטָּמִיר מִין וְיִי
וְעַנוּ פָּאָר אַיְינָטָם, וְעַנוּ פָּאָר צָוִי
אָנוֹ צְוָמָאָל אַזְיָץ פָּאָר אָנוֹ עַדָּה
טְרָאָגָן מִיר דָּעַס וְוִיתְּפָק בַּיְדָע
אָנוֹ אַחֲזָאָס אִים וְוִיסְטָן נִישְׁטָן קִינְעָר
וְיִי מִיר וּוְיִלְטָן זִיךְ וְוּרָדוּן אַיְינָעָר
אַיְינָעָר אָן אַלְיִינָעָר
וְיִי אַיּוֹ וַיְלַדְךָ דָּעַר סַאלָאָחוּי
וְאָס שְׁפִילַט פָּאָר זִיךְ
זִין סַאלָאָחוּי?

דער גראַינטונג

אין יעדען מענטש טס לאבעט זיין איגעגענער משיח.
דער מענטש, ער זוכת אים אין די טיפסטע טיףון,
ער זוכת אים אין די העכسطע הייכן,
אוונ קאָז צו אים אין זיך נישט גרייכן.
אַ לעבענגאנג, דער מענטש, ער גיט צו זיין משיח
גיינדייך צו זיך
אוונ גיינזיך, ער גרייט איז גיין פאר זיך אוונ זיין משיח
אַפְּרִילּוֹ אַוְיֵף אַוְיֵף דער עקיידה,
וַיְיַלְּ נָאָר אַוְיֵף יַעֲנֵם וַעֲנֵן, זָרְגַּט מַעַן,
זומט משיח ערשות אַקְעָגָן.
גִּיט אַזְׂזִי דער מענטש אוונ גיט
יעדער טָאג אִיז אַ נְסִינוֹן
אוונ אַ נְדָר פָּאָר עקיידה.
וְעַן דָּעַר מענטש באָגָגָגָס זַיִן משיח
שפְּאָרְבָּן זַיִן בִּידָּע.

די ערשות טיםפאניע

די ערשות און די שענסטטן טיםפאניע
ויאס כ'האָב וווען עס איז אמאָל געהערט
איז געווען די טשיניק-טימפאניע
ויאס כ'האָב אינדעַרהייס געהערט אלס קינד
ווען דער טשיניג האָט אַנגעהַויבּן צוֹ קאָכוֹ און צוֹ פִּיפּן
אַ שיכורער פונעם ריח פֿוּן לְיִפּעּוּן צוּוּט.
פֿוּן דעםלאַט האָב איז געהערט אַ טְךָ טיםפאניעס
זײַטר אַ טְךָ זענען מיר געפֿעלַן געוואָרַן
אָבעָר, איז מוז באָזְוִינְרוֹן,
קיין אַיְנוֹצִיךְ האָט נישט געקלַינְגַּען
אָזּוּ זִיב אַין מײַנַּע אוַוֵּרַן
וּי סְהָאָט געקלַינְגַּען די טשיניק-טימפאניע
ויאס כ'האָב אינדעַרהייס געהערט אלס קינד
ווען דער טשיניג האָט אַנגעהַויבּן צוֹ קאָכוֹ און צוֹ פִּיפּן
אַ שיכורער פונעם ריח פֿוּן לְיִפּעּוּן צוּוּט
אוֹן קִין שׁוּם טיםפאניע האָט נישט געלַאַשְׁן מיר מײַן דורך
אָזּוּ גוֹט, אָזּוּ גוֹט.

חויאזי דער פטער אברהム האט געגעטן ברויט

ווער ס'האָט נישט געצען דעם פטער אברהם עסן ברויט
ווײַיסט נישט וויאזוי א מענטש דארף עסן ברויט.

נאָכוּ וואָשׁן זיך די הַעֲנֵט אָנוּ זָאָגָן שָׁאוּ יְדִיכֶם
הָאָט עָרָ אַנְגַּהֲהַוִּיבָן קֹוְשָׁן מִיטָּ דיַ לִיְפָן דָּעַם המוציא יהסּוּס.
דעַרְנוֹאָזְן הָאָט עָרָ שְׂפִּיעַנְדִּיק וְעַנוּמָעַן אוּבִּיף דיַ הַעֲנֵט דָּאָס ברויט
דאָס שׂוֹוָאַרְצָעַן

געַנְומָעַן עָס מִיט בִּידְעַן הַעֲנֵט
אָנוּ מִיט דָּעַר לִינְקָטָר האָנט עָס צּוֹגְנְדָּרְקִיט צּוּם האָרְצָעַן
דאָן מִיט דָּעַר וְעַכְתָּר האָנט גַּעַנְמִיזָן הָאָט עָרָ פּוֹנְעַם טִישְׁדָּאָס מעַסְעָר
אָנוּ דָּעַרְנוֹעַנְטָעַרְטָעַר עָס צּוּם ברויט,
וְוַיְיַסְדִּיק אַוְוִירְטוֹאָזְן דָּעַט סְמִיטְשִׁיק צּוּ זִין פִּידָּאַז,
אָ קוֹק גַּעַטְוֹן צּוּם וּוַיְיַבְּאָ אָנוּ צּוּ דיַ קִינְדָּעָר אַרוֹס טִישְׁ
אָנוּ וְוַעַן דָּאָס וּוַיְיַבְּאָ הָאָט צּוּ דיַ קִינְדָּעָר מִיט דָּעַר האָנט
אָ מאָך גַּעַטְוֹן שְׂשָׁשָׁן...

הָאָט עָרָ גַּעַרְגִּיט זִיךְ צּוּ דָּעַר בְּרַכָּה.
פֿאָרָן צּוֹמָאָכוּן דיַ אוֹיְגָן הָאָט עָרָ זִי גַּעַטְפָּנָט גְּרַעַסְעָר
אָ קוֹק גַּעַטְוֹן מִיט צִיטָּעָר צּוּ דָּעַט ברויט וְוַאֲסָ פִּילָּט דָּאָס מעַסְעָר
אָנוּ וְוַיְיַאְמַךְ דָּעַר תְּנָא זּוּמָא
איַן אַיְיָן אַוְיְגַּנְבִּילִיק גַּעַטְרָאַכְּט
צּוּ אַלְעַמְּרַעַמְּשָׁן וְוַאֲסָ האָבוֹן פֿאָרָץִיט דָּעַט זָאָמָעַן
צּוּ דיַ וְוַאֲסָ האָבוֹן מִיט זִיעָר מִי גַּעַדְרָעַשְׁטָס דָּעַט וּוְיַיְצָא
אָנוּ אַיְסָ גַּעַמְּאַלְן

דאָס טָעַג גַּעַקְנָטָעַן אָנוּ דָּאָס ברויט גַּעַבָּאָקָן
אָנוּ אַלְצָ פֿאָרָ אַיְסָ גַּעַטְוֹן וְוַיְיַסְדִּיק פֿאָרָן
אָז עָרָ זָאָל אַיְצָטָעָר קָאנְטָן זָאָגָן בִּי זִין טִישְׁ
הַמוֹּצִיא לְחַם מִן הָאָרָץ ...
אַפְּגַּעַזְאָגָט, אָ פֿירְ גַּעַטְוֹן דָּאָס וּוְיַסְטָע מַטְסָטָר
אַיְבָּעָרָן שְׂוֹאָרְצָעַן ברויט אָנוּ אַפְּגַּשְׁשָׁנִיְּטָן
יעַדְן אַיְינְצִיקָן זִין רִיְּפָטָל ברויט.
גַּעַנְמָצָט צּוּם טִישְׁ זִין, הָאָט עָרָ דָּעַרְנוֹאָזְן, מִיט אָ קְלִינוּ מַעַסְעָרָל,
אַנְגַּהֲהַוִּיבָן שְׂנִיְּדוֹן קְלִיְּנוּ שְׂפִּיעַלְעַן פּוֹנְסָ וְיַיְפָטָל זִינְעָט

או גענומען טסן.

— פון א ברויט רײַסטע מען נישט, מען שניזט אָפּ א שטייל.
— א מענטש דארף ניט שניזן א גרענער שטיך ווי ער קאָן טסן.
— אלע עסנס זענען פֿזּן, ברויט דאס איז דער טיקר
דאָרף מען ליינן כבוד אויפֿן ברויט
אוֹן נישט רײַסּן פֿונְעָם ברויט קיינְשׁוּטִיכּער.
איידען טאג איז ער נישט מיד געווֹאָרֶן דאס די קינְדער לערנְעָן
אוֹן זיעָר נישט לערנְעָן פֿלעָגּ אַיס שטארק דָּרְצָעָרְנוּן.
אָפּגָּעָסּן, צוֹגָעָדָקָט דאס ברויט
אוֹן גענומען זאמלען פֿונְעָם טִישּׁ די בָּרְקָלְטָן.
דאָס איז ער שט געווֹעָן זִין רעכְּטָן עֲבוֹדָה.
— אוֹיפֿאָמְלָעָן די בָּרְקָלְטָן פֿונְעָם טִישּׁ
ニישט אָרָאָפּוֹאָרֶפּן זִין אוֹיףּ דער ערְד
עס זאָלָן אוֹיףּ זִין טָרְעָטָן מענְפָּשָׁן
איַז מְנֻעָר ווי מְזֻמָּן בְּעַנְתָּשָׁן.
איַז גַּעַוְעָן צוֹ קוֹזָן אוֹן צוֹ גַּאֲפָן
סְאָרָא פְּרִירֵיד אָ בָּרְקָלְהָאָט גַּעַקְאָנְט דָּעַם מענטש פָּאָרָשָׁאָפּן.
יעַדְעָס בָּרְקָל אָוִיפֿגְּנְקְלִיבָן
עַלְעָכָע גַּעַגְּסָן צוֹם פָּאָרְבִּיסָן ווי מְטֻמָּמִים
זִין גַּעַוְיִקְטּ מִיט יָעָדָן בָּרְקָל
ווי מען קוֹוִיקְטּ זִיךְ מִיט אָ רָאָזְשָׁעָנְקָעָט
אוֹן אָ זְשָׁמְנִיעָ בָּרְקָלְטָן
גַּלְאָזָט פָּאָר פִּיגָּל בַּיִּ דָעַם פָּעַנְצָטָעָר.

אוֹזְזִי פֿלְעָגּ דער פֶּמֶטֶר אַבְרָהָם
אנַהוִיבָן אָ ברוּיט, ווי מען הוֹיבָט אָן אָ קָאנְצָעָרט פָּוּן באָך
כָּאַשְׁשָׁ ער הָאָט פָּוּן באָכְן קִינְמָל נִישְׁט גַּעַתָּרָט.
מיַט דער לִינְגָּעָר האָנְט זָאָס שָׂוֹאָרְצָעָ בָּרוּיט גַּדְוִרִיקְט צוֹם האָרָצָן
מיַט דער רַעֲכָטָעָר האָנְט דָּעַרְעָנְטָעָר צוֹ דָעַם בָּרוּיט
דאָס ווַיִּיטְעָ מְמַסְּעָר,
ווי אָ סְמִיטְשָׁעָק צוֹ אָ פִּידְל...

העמדער – טאג

פָּוֹן מִין זַיְדָו כְּחַאכְ גַּמְהַעַרטַ, וְאֵס אַיךְ נַי זַעֲצַיְילַן.
אַיךְ בָּאַמִּי זַיְדָו דַּעַם שִׁירַ, נִישַׁט קִין חַאַרְטַ פָּאַרְפֶּאָן.

אייעדו אינדעפררי

טָוָס אָנוּ דַּעַר מַעֲנַטַש אָוִיף זַיְדָ אַ וַיְיַנְסַטַּטַג
זַיְדָ מַעַן טָוָס אָנוּ אַ העַמְדָ אַ וַיְיַסְטַג.

אַזְוִי גַּמְשַׁעַט פָּוֹנָעַט גַּמְבּוֹירַן
בִּין מַעַן וּוּעַרטַ אַ גְּרִיאַן.

לִיְיַוְן אָוּ זַיְדָ הַעַמְדַעַרְטַ טָעַג
אייעדו טָגַג, דַּעַם גַּאנְצַן לַעֲבָנַס-וּוּמָגַג.

זַוְעַן נַס מַנְדִּיקַט זַיְדָ דָּאַס לַעֲבַן
חוֹזַן מַעַן אַלְעַטַשַּׁטַג, וַיְיַהַעַטַּרְטַ אַ העַמְדַעַרְטַ אַיְבַּעַרְגַּטְבַּן.

דַּאְרַף דַּעַר מַעֲנַטַש אַ לַעֲבַן-לְאַגְגַג זַיְדָ זַרְגַּן
אוֹ יַעַדְעַר טָגַג זַאְל בְּלִיְיַוְן דִּין אָוּ צִיכְתִּיקַג

זַוְיִיל פָּוֹנָעַט גַּאנְצַן לַעֲבַן

אַז מַעַן טָוָס אַ טְרָאַכְט
אַיךְ אַפְשַׂר דָּאַס אַלְיַוְן נַאְר וּוַיְכִתְיַאַג.

אַבְּעַרְזָנְדִּיק אָמָּר קָאִים

אָמָּר קָאִים וְאֵלֶּת תְּנֵךְ יִשְׁגַּח גַּהֲיִיסָן:
קָאִים הָאָט גַּזְאָתָם.
וְאֵסָט, וְיִלְאָט אִיד וְיִסְּנָן?
אֵין שְׁלָשָׁה דְּבָרִים
אֵין וּוּרְפָטָר אֵין דְּרִיכָּן.
אַלְכָּן אֵין גַּתְוָעָן
אָנוֹ גַּרְגִּישָׁט אֵין נֵי
אָנוֹ דָּסָט אַלְיָן, וּוּיְסָט מָרָן
אֵין אוּרְכָּט שְׁוִין אַלְטָן.
בְּלִיבָּט נָגָר צָו נָגָן
אֵז וּוּיָן אֵין גִּטְמָט קָאָלָט
אָנוֹ לִיבָּעָה הַיִסְטָט בְּרָעָנָעָן
אֵין שְׁלָאָט אָנוֹ אֵין פִּינְעָר
אָנוֹ אוּרְפָשָׁטָין פָּנוֹ אַשְׁ
אַפְּאָלִיבָּטָעָר אַ נִּינְעָן.

אין די אויגן פון א שווארצער קאוזע

א שווארצער קאוזע מיט טויזנט אויגן
זוקט אין איר איגענעם דנא
פון טאָלן וועלדער און פליינען
און ויל פון דאָרט דעם עתיד לייענען.
דעַר עתיד גיט אויף דעם נישט אײַן
אונ די אויגן פון דער קאוזע
גיט אײַן גיט אײַן
איינציקוּיז איינציקוּיז
ביז פון אלט אויגן בליבט אײַנס
א קלארס און א ריינס
וּאָס דערזעט אויף דנא
א צוּוּיט אוּג א קלירינס
וּאָס האָלט אײַן אײַן ווּיינען
אונ בעט זיך אַרוּף
צום אוּג צו דעם ריינען
אַים זאגן מס זאל דעם אַמְתָה די ווֹאָר
וּאָס פון אַים, פון אוּג פונען דנא,
מס ווּוֹט דאָרט געווֹאָר.

איינהאלט

מיין אלטע הים

7	פרימארגן
9	א קינד אין פעלד
13	אומרו
14	אויגן חארטן אויף א ניגון
18	אין זייןגראטן
19	עס געדענטקסט זיך
21	שוחארץ אויף וויס
22	איך זעל שיין קיינמאל קיין פאעת נישט זערן
24	מיין פאטנס האנט
26	מיין אלטע הים

פארשטייט מיך, גערטנער

29	הגענעריךרי
30	אין דערוווארטונונג
31	אפשר
32	ווען וועל איך דר דערציזילן, אז
34	אויזיפיל טאג
35	וואיל פארליבטע
36	ס'אייז אמת
38	פאראנען טאג
40	די וועסט
41	אין אנהויב פריילינג
42	יעדעס מאל
43	וויס!
44	ニישט אלען
45	וויטיק
46	אויזיפיל יארן
48	דער זיגעך
49	כ'האָב מורה
51	אין א טאג
52	עס האבן אלע געמיינט
55	סודותדייקער סוד
57	די טראָר
58	גרינוין
59	א טאג צו גאָס
60	ニישט איינמאל
61	וואָס טווען מיר איזט מיט דעם לֵיד?

62	פָּאָרְחֹאָס ?
63	וְאָרֶת דַּי לִיבָּע אָוָן זַי בְּעֻנְקָט
64	וְוי אָן תְּהָלִים
66	בְּרַעֲנַעַנְדִּיקָע בְּרוּיָו
67	אַיְוָרְ דַּעַר וּוְאָך
68	אַיְוָסָן עַרְשָׁתָן שָׂנוּי
69	וְוי מִיקָּעֵל אַנְדוּשָׁעַלָּא
70	אַ דְּדִיבָּל
71	הָעַנְט
72	אַיךְ וְהַלְט גַּעַחַלָּט
73	דוּ !
74	אַ חְוָונְטָש
75	גּוּרְל
76	בְּעַנְקָשָׁאָפָט
77	פְּרָאָסָט
78	פָּאָרְשְׁטִיטִיָּט מִין, גַּעַרְטָנְעָר

סִיכּוֹן

81	פּוֹן זָאנְדְכּוֹרָג
82	אוֹתְּיוֹת אִין חָלוּם
85	וּוְעַרְטָעָר
87	מִיט יְצָחָק לִיְבוֹש פְּרָץ
90	פְּרָץ' אַ דָּאנָק
93	סִיכּוֹן

אַין דַּי אָוִינְגִּן פּוֹן אַ שְׁוֹאַרְצָעַר קָאָוּעַ

97	די גְּרָאוֹן רְוִישָׁן וְוי אַמְּאָל
100	רְיַיַּן הַיִּסְט
102	צּוּקוּלָעַסְקָו
104	קְנָאָה
105	אַין חָלוּם אַ שְׂוָה
106	דָּעַרְגָּרִיְיכָנוֹג
107	די עַרְשָׁטָע סִימְפָּאָנִיע
108	וְיַאֲוֹןִי דַּעַר פְּעַמְעָר אַבְרָהָם הָאָט גַּעַגְעָן בְּרוּיָט
110	הַעַמְדָעַרְטָעָג
111	אַיבְּעַרְזָעַנְדִּיק אַכְאָרְ קָאִיאָם
112	אַין דַּי אָוִינְגִּן פּוֹן אַ שְׁוֹאַרְצָעַר קָאָוּע

**רעדאקטאר: שלום דובי גנער
טעכני שער רעדאקטאר: שטפן לעפאייה**

**דרכן פגאיך דעם 10.10.1974. דערשינען 1974.
טירואוש: + 65 460. פאפיך A. טיפגוראפי
שׁ ביזון 4,83. פארלאט-ביזון 3,17. פאראט:
A 3308/11.2.1974. 70 X 100/56**

**דער דרכן איין אויסגעperfט לוייט דער באשטעז
לונגו נומער 324 איין דער פאליגראפי שער איין-
טערנוועמונג „13טער דצעטמבער 1918“ גרייגארע
אלעקסאנדרעסקונאָס נומ. 95—89 בוקארעשט.
סַאַפְּזִיאַלִיסְטִישָׁעַ רַעֲפּוֹבְּלִיקַ רַומְעָנִיעַ.**

